

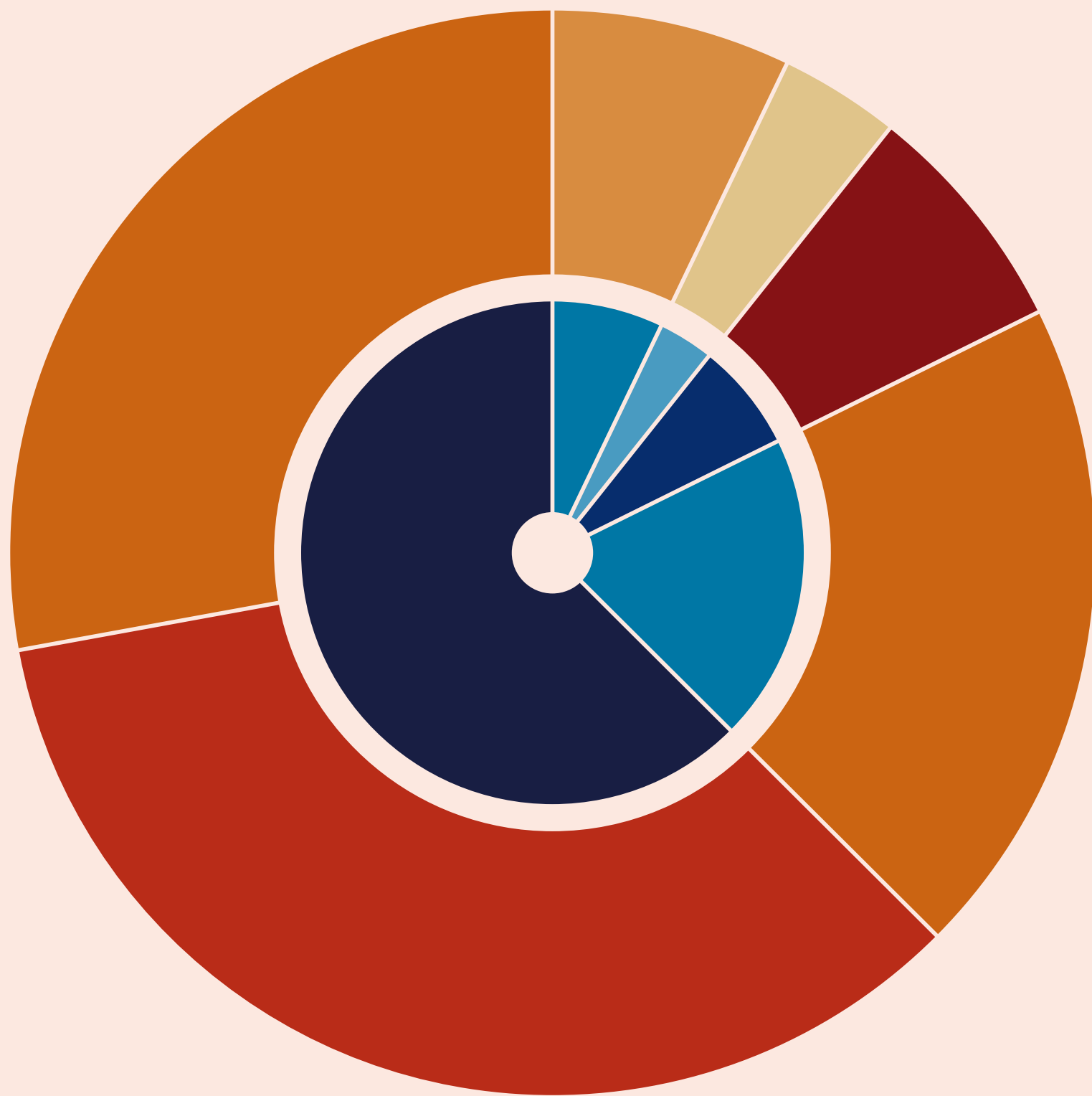
2011

FRAGMENTS

---

fotoperiodistes valencians

Centre Cultural La Nau
Universitat de València
Sala Estudi General
30 març
03 juny

La fotografia és el reconeixement simultani, en una fracció de segon, de la importància d'un esdeveniment, així com una precisa organització de les formes que dóna a aquest esdeveniment la seua expressió apropiada. El fotògraf no pot ser un espectador passiu, no pot ser realment lúcid cas de no estar implicat en l'esdeveniment. Fotografiar és posar el cap, l'ull i el cor en un mateix eix.

La fotografía es el reconocimiento simultáneo, en una fracción de segundo, de la importancia de un acontecimiento, así como una precisa organización de las formas que da a ese acontecimiento su expresión apropiada. El fotógrafo no puede ser un espectador pasivo, no puede ser realmente lúcido si no está implicado en el acontecimiento. Fotografar es colocar la cabeza, el ojo y el corazón en un mismo eje.

Fotògrafs

Eduardo Alapont
Aitor Alcalde
Biel Aliño
Vicent Bosch
Manuel Bruque
Fernando Bustamante
Germán Caballero
Juan Carlos Cárdenas
Jesús Císcar
Marga Ferrer
Kai Försterling
Carles Francesc
Gabriel Gallo
José García Poveda "EL Flaco"
Pablo Garrigós
José Jordán
Miguel Lorenzo
Eduardo Manzana
Eva Mániz
Irene Marsilla
Miguel Ángel Montesinos
Benito Pajares
José Penalba
Lázaro de la Peña
Miguel Ángel Polo
Mikel Ponce
Alberto Saiz
Rober Solsona
Manuel Queimadelos

Edita

Unió de Periodistes Valencians

Coordinadors

Biel Aliño
Marga Ferrer
Kai Försterling
Eduardo Manzana

Textos

Unió de Periodistes Valencians

Disseny i Maquetació

menta

www.mentagrafica.com

Copiat

Amb la Col·laboració

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Impressió

Mediterráneo Proceso Gráfico SL

Les imatges són un termòmetre de l'estat d'ànim d'una societat. On hi havia colors vius i semblants alegres, ara hi ha grisos i semblants de preocupació.

La crisi s'ha instal·lat entre nosaltres. L'atur, els problemes econòmics i el desencant dibuixen un escenari complex. Temps difícils que es reflecteixen en cada una del centenar d'imatges que formen part de *Fragments*, fotoperiodistes de València 2011, l'exposició que per novè any consecutiu organitza la Unió de Periodistes Valencians i que, una vegada més, posa la cara a la realitat d'una societat en la cruïlla del seu futur.

Els canvis en el marc de convivència, en el món de les finances i en la política es barregen amb històries personals, amb nom propi. Petites pinzellades que al capdavant formen una gran foto conjunta del que ha estat un any en què quasi res és com era fa quatre dies.

Las imágenes son un termómetro del estado de ánimo de una sociedad. Donde había colores vivos y similares alegres ahora hay grises y similares de preocupación.

La crisis se ha instalado entre nosotros. El paro, los problemas económicos y el desencanto dibujan un escenario complejo. Tiempos difíciles que se reflejan en cada una del centenar de imágenes que forman parte de *Fragments*, fotoperiodistas de Valencia 2011, la exposición que por noveno año consecutivo organiza la Unió de Periodistes Valencians y que, una vez más, pone la cara a la realidad de una sociedad en la encrucijada de su futuro.

Los cambios en el marco de convivencia, en el mundo de las finanzas y en la política se mezclan con historias personales, con nombre propio. Pequeñas pinceladas que acaban por formar una gran foto conjunta de lo que ha sido un año en el que casi nada es como era hace cuatro días.

ELS ANYS AL SOL

La crisi econòmica agreuja l'atur, que afecta a un de cada quatre valencians en edat de treballar. **Los años al sol. La crisis económica agrava el paro, que afecta ya a uno de cada cuatro valencianos en edad de trabajar.**

MIGUEL LORENZO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

València, 21/06/2011.

Tres treballadors de la construcció fan una becada en un banc de la Gran Via de València.

Tres trabajadores de la construcción duermen la siesta en un banco de la Gran Vía de Valencia.

MARGA FERRER

LEVANTE E.M.V.

València, 16/01/2011.

Concentració de protesta dels treballadors de l'Hotel Sidi Saler pel seu tancament.

Concentración de protesta de los trabajadores del Hotel Sidi Saler por su cierre.

"2011 té una cosa bona: serà millor que 2012". La frase lapidària la va pronunciar Juan Roig, el president de Mercadona. Quan la va llançar, al març de l'any passat, hi va haver qui va pensar que exagerava. Però l'evolució de la situació econòmica a Espanya i Europa en general, i a la Comunitat Valenciana en particular, no va fer més que confirmar el presagi. Els mesos van anar passant i tots els indicadors apunten en la mateixa i negativa direcció.

Tot i que durant l'any es van fer comuns termes tècnics que fins en aquell moment només es feien servir en cercles especialitzats, com la gastada 'prima de risc' del deute sobirà espanyol, el que realment va percebre la societat va ser l'augment de l'atur, que a la Comunitat Valenciana va afectar un de cada quatre valencians en disposició de treballar.

La profunditat de la crisi, lluny de dissipar-ho tot i que l'inici dels mals

temps ja es remunta a diversos anys, sembla no tenir fi. Les empreses continuen sense veure l'horitzó de recuperació i els expedients de regulació d'ocupació es multiplicaren durant 2011. Mig milió de valencians a l'atur i gairebé cinc milions a Espanya. Un drama social amb unes repercussions que afecten profundament no sols el present sinó també les perspectives de futur. L'atur juvenil s'ha convertit en un problema per a una generació d'espanyols que és de les més ben formades de la història.

Les administracions iniciaren les retallades de despeses per afrontar la falta de fons.

L'altra gran conseqüència de la crisi va afectar les administracions públiques. Amb greus problemes d'endeu-

tament, els anys de creixement van deixar pas a unes retallades en les despeses públiques que han aturat projectes i amenacen d'arribar a les polítiques socials. Els impagaments als proveïdors per part d'ajuntaments i de la Generalitat es van convertir en el fons de nombroses protestes dels sectors afectats.

La crisi ho va acaparar tot l'any 2011. Les discussions econòmiques i les polítiques. Però en especial va deixar una sensació d'incertesa. La tan esperada recuperació, que alguns havien situat per al final de l'exercici passat, no fa més que postergar-se en el temps. I tant els ciutadans com les empreses busquen més enllà de les fronteres una sortida a un túnel al qual sembla que se li ha apagat el llum que indicava el final.

"2011 tiene una cosa buena: será mejor que 2012". La frase lapidaria la pronunció Juan Roig, el presidente de Mercadona. Cuando la lanzó, en marzo del año pasado, hubo quien pensó que exageraba. Pero la evolución de la situación económica en España y Europa en general y en la Comunitat Valenciana en particular no hizo más que confirmar el presagio. Los meses fueron pasando y todos los indicadores apuntaron en la misma y negativa dirección.

Pese a que durante el año se hicieron comunes términos técnicos que hasta ese momento solo se empleaban en círculos especializados, como la manida 'prima de riesgo' de la deuda soberana española, lo que realmente percibió la sociedad fue el incremento del paro, que en la Comunitat Valenciana alcanzó a uno de cada cuatro valencianos en disposición de trabajar.

La profundidad de la crisis, lejos de disiparse pese a que el inicio de los malos tiempos ya se remonta a varios años, parece no tener fin. Las empresas siguen sin ver el horizonte de recuperación y los expedientes de regulación de empleo se multiplicaron durante 2011. Medio millón de valencianos en el paro, y casi cinco millones en España. Un drama social cuyas repercusiones ya no solo tienen un calado en el presente sino también en las perspectivas de futuro. El paro juvenil se ha convertido en problema para la que es la generación de españoles mejor formados de la historia.

Las administraciones iniciaron recortes del gasto para afrontar la falta de fondos.

La otra gran consecuencia de la crisis afectó a las administraciones públicas. Con graves problemas de endeudamiento, los años de crecimiento dejaron paso a unos recortes en el gasto público que han paralizado proyectos y amenazan con alcanzar a las políticas sociales. Los impagos a los proveedores por parte de ayuntamientos y de la Generalitat se convirtieron en el fondo de numerosas protestas de los sectores afectados.

La crisis lo acaparó todo en 2011. Las discusiones económicas y las políticas. Pero en especial dejó una sensación de incertidumbre. La tan esperada recuperación, que algunos habían situado para finales del pasado ejercicio, no hace más que postergarse en el tiempo. Y tanto los ciudadanos como las empresas buscan más allá de las fronteras una salida a un túnel al que parece haberse apagado la luz que indicaba el final.

JOSÉ PENALBA
L'INFORMATIU.COM

València 23/02/2011.

Una escultura de l'estàtua de la Llibertat al costat d'un cartell de SE VENDE.

Una escultura de la estatua de la Libertad junto a un cartel de SE VENDE.

BUSCANT MESURES D'ESTALVI

BIEL ALIÑO
FREELANCE

València, 06/03/11.

Uns operaris de Conservació de Carreteres de l'Estat treballen en el canvi dels senyals de circulació que limiten la velocitat màxima de 120 km/h a 110.

Unos operarios de Conservación de Carreteras del Estado trabajan en el cambio de las señales de tráfico que limitan la velocidad máxima de 120 km/h. a 110.

En la recerca de mesures d'estalvi en qualsevol racó, el govern d'Espanya, aleshores presidit per José Luis Rodríguez Zapatero, prengué algunes iniciatives que van cridar l'atenció. Una de les més comentades, que ja no està en vigor, va ser la reducció de la velocitat màxima a les carreteres de 120 quilòmetres per hora a 110. El motiu, segons que va esgrimir el govern, va ser que rebaixant el límit es consumia menys petroli i s'estalviarien uns 1.400 milions d'euros. El preu del barril estava aleshores en 111 dòlars, enfront dels 80 de feia un any. La mesura, que es va retirar al final de l'any, va obligar a canviar més de 6.000 senyals de circulació.

En la búsqueda de medidas de ahorro en cualquier rincón, el Gobierno de España, entonces aún presidido por José Luis Rodríguez Zapatero, tomó algunas iniciativas que llamaron la atención. Una de las más comentadas, que ya no está en vigor, fue la reducción de la velocidad máxima en las carreteras de 120 kilómetros por hora a 110. El motivo, según esgrimió el Gobierno, fue que al rebajar el límite se consumía menos petróleo y se ahorrarían unos 1.400 millones de euros. El precio del barril estaba entonces en 111 dólares, frente a los 80 de hacía un año. La medida, que se retiró a finales del año, obligó a cambiar más de 6.000 señales de tráfico.

JOSÉ PENALBA
L'INFORMATIU.COM

València, 06/04/2011.

Un treballador intenta accedir al nou Hospital La Fe de València.

Un trabajador intenta acceder al nuevo hospital La Fe de Valencia.

FERNANDO BUSTAMANTE

LEVANTE E.M.V.

València, 23/08/2011.

Crisi, locals buits al centre comercial Campanar.

Crisis, locales vacíos en el centro comercial Campanar.

CARLES FRANCESC

EL PAÍS

València, 21/09/2011.

Investigadors del Centre d'Investigacions Príncep Felipe, protesten per les retallades.

Investigadores del Centro de Investigaciones Príncipe Felipe, protestan por los recortes.

MARGA FERRER

LEVANTE E.M.V.

València, 30/10/2011.

Gala de tancament de la discoteca Puzzle.

Gala de cierre de la discoteca Puzzle.

EVA MÀÑEZ
VALENCIAPLAZA.COM

València, 21/11/2011.

Banc de València, intervingut pel Banc d'Espanya.

Banco de Valencia, intervenido por el Banco de España.

L'ANY QUE VA DESAPARÉIXER EL SISTEMA FINANCER VALENCIÀ

Bancaixa, CAM, Banc de València i Ruralcaixa, entre la intervenció i la rendició.
El año que desapareció el sistema financiero valenciano. Bancaja, CAM, Banco de Valencia y Ruralcaja, entre la intervención y la rendición.

L'any 2011 va acabar amb Bancaixa diluïda dins el grup Bankia, la CAM i el Banc de València intervinguts, Ruralcaixa absorbida per Cajamar i el futur de la SGR en l'aire. Només Caixa Ontinyent va sobreviure.

Tots aquells que es van penedir el 2010, per la pèrdua de fortalesa financera dels valencians, de les fusions de Bancaixa amb Caja Madrid i cinc caixes més i de la CAM amb Cajastur i unes altres dues, no imaginaven que, parafraçant Juan Roig, aquell any tenia alguna cosa bona, i és que seria millor que el 2011, molt millor. Tant, que en els dotze mesos següents vam veure com l'enrajolat sistema financer valencià no és que perdera força o influència, sinó que va desaparèixer en una successió d'esdeveniments que, junt amb els escàndols de corrupció i la crisi política -dimissió i judici de Francisco Camps-, va convertir la Comunitat Valenciana en l'exemple de mala gestió en tots els sentits.

El primer avís, el va donar el Banc de València al gener, en reconèixer que no complia els límits de solvència i que necessitava una injecció de capital. El banc estava integrat mitjançant Bancaixa dins el grup Bankia, dirigit per Rodrigo Rato, que amb prou feines no s'hi havia interessat, ocupat a accelerar la integració i la centralització del poder a Madrid, cosa que ha deixat l'antiga Bancaixa com una simple accionista que només gestiona l'obra social, així sí, amb el consell d'administració i les dietes intactes. En aquesta època, vam conèixer els sous de la nova Bankia, constituïda

amb finançament de l'Estat, on els tres màxims executius -Rato, Olivas i Verdú- sumaven més de deu milions d'euros.

Tanmateix, el protagonisme de la primera meitat de l'any es reservava per a la CAM. A punt de tancar la seua fusió, els socis de la caixa alacantina acusaven els seus dirigents de maquillar els comptes per guanyar-hi pes -se'n van quedar curts, però, segons que es va veure després- i, després d'una negociació tensa, la fusió esclatava al març. Durant els tres mesos posteriors, els dirigents de l'entitat es van afanyar tant per buscar un nou soci com per assegurar-se una retirada d'or amb indemnitzacions i pensions fins i tot més escandaloses que les de Bankia pel fet de venir d'una caixa fallida. Tot això va desembocar en la intervenció del Banc d'Espanya al final de juliol, després de la qual van surar les misèries d'una gestió sense cap tipus de control, malgrat ser sotmesa l'entitat a la supervisió dels seus òrgans interns, el Banc d'Espanya i l'Institut Valencià de Finances.

Amb l'adjudicació al Sabadell del Banc CAM, hereu de la caixa, el Banc d'Espanya i els dirigents polítics pretenen haver solucionat el problema, mentre que milers de clients i quotaparticipats perjudicats reben el silenci com a resposta i s'adrezen als tribunals per recuperar els diners que van dipositar en inversions que l'entitat els va vendre com a segures. Els responsables, tret de l'exdirectora general, gaudeixen d'una jubilació daurada que es van atorgar a si mateix mentre la caixa agonitzava.

L'espectacle de la CAM es va repetir amb variants després de l'estiu, quan es va destapar la crisi del Banc de València, del qual es va desentendre el principal accionista, Bankia-BFA, i que va acabar també intervingut pel Banc d'Espanya, que està a punt de vendre'l al millor postor. Un postor que no serà valencià, atès que, del sistema financer valencià, a penes en roman la menuda Caixa Ontinyent, refugiada del ruixat a la seua comarca, i una vintena de caixes rurals que acabaran absorbides per entitats de crèdit foranes. I és que Ruralcaixa, capitana del que anava a ser un dels grans grups cooperatius espanyols, també ha acabat fusionada amb Cajamar, amb seu a Almeria, que en manté el control.

L'any en què va desaparèixer el sistema financer valencià va culminar amb la crisi de la Societat de Garantia Recíproca (SGR), avalista de milers de petites i mitjanes empreses. Contagiada per l'entusiasme immobiliari de la resta d'entitats davant les quals prestava els avals, la que encara és la major SGR d'Espanya es troba a punt de desaparèixer, necessitada d'ajuda pública, per no perdre el costum.

El año 2011 acabó con Bancaja diluida en el grupo Bankia, la CAM y Banco de Valencia intervenidas, Ruralcaja absorbida por Cajamar y el futuro de la SGR en el aire. Solo Caixa Ontinyent sobrevivió.

Todos aquellos que lamentaron en 2010 la pérdida de fortaleza financiera de los valencianos por las

fusiones de Bancaja con Caja Madrid y cinco cajas más y de la CAM con Cajastur y dos más no imaginaban que, parafraçando a Juan Roig, ese año tenía algo bueno, y es que sería mejor que 2011, mucho mejor. Tanto que los doce meses siguientes vimos como el enladrillado sistema financiero valenciano no es que perdiera fuerza o influencia, sino que desapareció en una sucesión de acontecimientos que, junto a los escándalos de corrupción y la crisis política -dimisión y juicio de Francisco Camps-, convirtió a la Comunitat Valenciana en ejemplo de mala gestión en todos los sentidos.

El primer aviso lo dio en enero el Banco de Valencia al reconocer que no cumplía los límites de solvencia y necesitaba una inyección de capital.

MIGUEL LORENZO
EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

València, 02/03/2011.

El president de Bankia, Rodrigo Rato, posa amb la resta de presidents de caixes d'estalvis que formen part de la nova fusió bancària.

El presidente de Bankia, Rodrigo Rato, posa con el resto de presidentes de cajas de ahorros que forman parte de la nueva fusión bancaria.

MIGUEL LORENZO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

València, 03/10/2011.

Un grup de monges passa davant una oficina de la Caixa d'Estalvis del Mediterrani (CAM), intervinguda pel Banc d'Espanya a causa dels problemes de solvència que sofreix l'entitat.

Un grupo de monjas pasa ante una oficina de la Caja de Ahorros del Mediterráneo (CAM), intervenida por el Banco de España debido a los problemas de solvencia que sufre dicha entidad.

EVA MÁÑEZ

VALENCIAPLAZA.COM

València, 28/02/2011.

Felipe González dona 'l'alternativa' a Vicente Boluda com a cap del gran lobby dels empresaris valencians.

Felipe González da 'la alternativa' a Vicente Boluda como jefe del gran lobby de los empresarios valencianos.

KAI FÖRSTERLING

EFE

València, 18/08/2011.

Un tècnic fa tasques de manteniment en un caixer automàtic quan avui el Banc d'Espanya publica les dades de crèdits morosos de bancs, caixes i altres establiments financers en el primer semestre del 2011, un període en què la taxa de morositat ha tocat nivells rècord en més de quinze anys.

Un técnico realiza labores de mantenimiento en un cajero automático cuando hoy el Banco de España publica los datos de créditos morosos de bancos, cajas y otros establecimientos financieros en el primer semestre de 2011, un período en el que la tasa de morosidad ha tocado niveles récord en más de 15 años.

El banco estaba integrado a través de Bancaja en el en el grupo Bankia, dirigido por Rodrigo Rato, que apenas le había prestado atención, ocupado como estaba en acelerar la integración y centralización del poder en Madrid, lo que ha dejado a la antigua Bancaja como una mera accionista que solo gestiona la obra social, eso sí, con su consejo de administración y sus dietas intactas. En esa época, conocimos los sueldos de la nueva Bankia constituida con financiación del Estado, en la que sus tres máximos ejecutivos – Rato, Olivas y Verdú- sumaban más de diez millones de euros.

Sin embargo, el protagonismo de la primera mitad del año estaba reservado a la CAM. A punto de culminar su fusión, los socios de la caja alicantina acusaban a sus dirigentes de maquillar las cuentas para ganar peso –se quedaron cortos, según se vio después- y, después de una tensa negociación, la fusión saltaba por los aires en marzo. Durante los tres meses siguientes, los dirigentes de la entidad se afanaron tanto por buscar un nuevo socio como por asegurarse un

retiro de oro con indemnizaciones y pensiones aún más escandalosas que las de Bankia por venir de una caja quebrada. Todo ello desembocó en la intervención del Banco de España a finales de julio, tras la que afloraron las miserias de una gestión sin ningún tipo de control, a pesar de estar sometida la entidad a la supervisión de sus órganos internos, el Banco de España y el Instituto Valenciano de Finanzas.

Con la adjudicación al Sabadell del Banco CAM, heredero de la caja, el Banco de España y los dirigentes políticos pretenden haber solucionado el problema, mientras miles de clientes y cuotapartícipes damnificados reciben la llamada por respuesta y acuden a los tribunales para recuperar el dinero que depositaron en inversiones que la entidad les vendió como seguras. Los responsables, salvo la exdirectora general, disfrutaron del retiro dorado que se otorgaron mientras la caja agonizaba.

El espectáculo de la CAM se repitió con algunas variantes después del verano, cuando se destapó la crisis del Banco de Valencia, del que se

desentendió su principal accionista, Bankia-BFA, y que acabó también intervenido por el Banco de España, que está a punto de venderlo al mejor postor. Un postor que no será valenciano, porque del sistema financiero valenciano apenas queda la pequeña Caixa Ontinyent, refugiada de la tormenta en su comarca, y una veintena de cajas rurales que acabarán absorbidas por entidades de crédito de fuera. Y es que Ruralcaja, capitana del que iba a ser uno de los grandes grupos cooperativos españoles, también ha acabado fusionada con la almeriense Cajamar, que se queda el mando y la sede.

El año en que desapareció el sistema financiero valenciano culminó con la crisis de la Sociedad de Garantía Recíproca (SGR), avalista de miles de pequeñas y medianas empresas. Contagiada por el entusiasmo inmobiliario del resto de entidades ante las que prestaba los avales, la que todavía es la mayor SGR de España se encuentra al borde de la desaparición, necesitada de ayuda pública, para variar.

MANUEL BRUQUE

EFE

València, 19/11/2011.

Adrià Esteve posa davant l'hort que va heretar d'un besoncle, un terreny a deu minuts del centre de València i que lloga en petites parcel·les de 50 metres quadrats per 30 euros mensuals perquè les persones interessades hi conreen les seues pròpies verdures. Aquest jove enginyer agrònom valencià ha posat en marxa aquesta iniciativa des de fa dos mesos a la pedania valenciana de Carpesa i ha estat tot un èxit; tant, que ja té llogades les primeres 30 parcel·les i fins i tot hi ha llista d'espera.

Adrià Esteve posa ante el huerto, que heredó de un tío abuelo, un terreno a diez minutos del centro de Valencia y que alquila en pequeñas parcelas de 50 metros cuadrados por 30 euros mensuales para que los interesados se cultiven sus propias verduras. Este joven ingeniero agrónomo valenciano ha puesto en marcha esta iniciativa desde hace dos meses en la pedanía valenciana de Carpesa y ha sido todo un éxito, tanto que ya tiene alquiladas las primeras 30 parcelas e incluso hay lista de espera.

MANUEL BRUQUE

EFE

València, 1/05/2011.

Els secretaris generals de CCOO, Ignacio Fernández Toxo, i de UGT, Cándido Méndez, (centre), encapçalen la manifestació a València de la Diada del Treball, que se celebra en un context de crisi econòmica i amb el nombre d'aturats en una xifra històrica pròxima als cinc milions.

Los secretarios generales de CCOO, Ignacio Fernández 'Toxo', y de UGT, Cándido Méndez, (centro), encabezan la manifestación en Valencia del Día del Trabajo, que se celebra en un contexto de crisis económica y con el número de parados en una cifra histórica próxima a los cinco millones.

KAI FÖRSTERLING

EFE

València, 10/03/2011.

El president de Mercadona, Juan Roig, durant la presentació dels resultats de la companyia en l'exercici del 2010 i les previsions per al 2011.

El presidente de Mercadona, Juan Roig, durante la presentación de los resultados de la compañía en el ejercicio de 2010 y las previsiones para 2011.

GERMÁN CABALLERO L'INFORMATIU.COM

Port de Sagunt, 24/10/2011.

Un membre de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca abraça un altre en no haver pogut paraitzar el desnonament de Mohamed Azzeyza i la seua família. Ella era dins l'habitatge en el moment en què hi van entrar els agents després d'esbotzar la porta.

Un miembro de la Plataforma de Afectados por las Hipotecas abraza a otro al no haber podido paraitzar el desahucio de Mohamed Azzeyza y su familia. Ella se encontraba dentro de la vivienda en el momento en que entraron los agentes tras derribar la puerta.

GERMÁN CABALLERO LEVANTE E.M.V.

Port de Sagunt, 24/10/2011.

Agents de la policia nacional esbotzen la porta d'un habitatge al barri de Baladre per a executar el desnonament d'una família amb tres xiquets. A l'interior de l'habitatge es trobava el pare de família amb tres membres de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca.

Agentes de la policia nacional derriban la puerta de una vivienda en el barrio de Baladre para ejecutar el desahucio de una familia con tres niños. En el interior de la vivienda se encontraba el padre de familia junto a tres miembros de la Plataforma de Afectados por la Hipoteca.

LA GENT COMENÇA A PERDRE LES CASES

Creixen els desnonaments. **La gente empieza a perder las casas. Crecen los desahucios**

Una de les conseqüències més dramàtiques i polèmiques de la crisi econòmica ha estat l'augment dels desnonaments per l'impagament de les hipoteques o dels lloguers. La pèrdua de la llar ha afectat desenes de milers de famílies, segons les dades del Consell General del Poder Judicial. L'augment dels processos iniciats fonamentalment per les entitats financeres va ser exponencial durant l'exercici i la tendència continua a l'alça.

El debat sobre el problema social que suposen els desnonaments va arribar al Congrés dels Diputats. La petició que la banca accepti la dació en pagament, canviant l'immoble pel deute pendent, no va ser acceptada, encara que ja en 2012 el nou govern ha aprovat un codi de bones pràctiques bancàries perquè els bancs suavitzen l'impacte de la crisi en les famílies que veuen que aquells pisos que compraren a preus excessius durant el boom immobiliari s'han convertit avui en un lastre impossible de suportar.

Una de las consecuencias más dramáticas –y polémicas– de la crisis económica ha sido el aumento de los desahucios por el impago de las hipotecas o de los alquileres. La pérdida del hogar ha afectado a decenas de miles de familias, según los datos del Consejo General del Poder Judicial. El incremento de los procesos iniciados fundamentalmente por las entidades financieras fue exponencial durante el ejercicio y la tendencia sigue al alza.

El debate sobre el problema social que suponen los desahucios llegó al Congreso de los Diputados. La petición de que la banca acepte la dación en pago –cambiar el inmueble por la deuda pendiente– no fue aceptada, aunque ya en 2012 en nuevo Gobierno aprobó un código de buenas prácticas bancarias para que los bancos suavicen el impacto de la crisis en las familias que ven como aquellos pisos que compraron a precios excesivos durante el boom inmobiliario se han convertido hoy en un lastre imposible de soportar.

LES PLACES DEL POBLE

El moviment del 15M arreplega les reivindicacions de la societat civil. **Las Plazas del pueblo. El movimiento del 15M recoge las reivindicaciones de la sociedad civil**

PABLO GARRIGÓS
LEVANTE E.M.V.

València, 18/05/2011.

Una de les primeres assemblees celebrades a la plaça de l'Ajuntament a l'inici del moviment del 15-M a València.

Una de las primeras asambleas celebradas en la plaza del Ayuntamiento al inicio del movimiento del 15-M en Valencia.

El més de maig de 2011 passarà a la història com el moment en què el poble va demanar tenir veu més enllà de les eleccions cada quatre anys. El moviment dels «indignats» va ocupar les places valencianes durant mesos i, avui en dia, fora del focus mediàtic, encara es reuneixen a barris i pobles. La plaça de l'Ajuntament de València, rebatejada com a plaça del 15 de maig, es va convertir en lloc de trobada de diverses sensibilitats que volen una altra resposta davant la crisi.

El moviment del 15M ha estat exportat de globalment i ha esdevingut

l'espurna que ha despertat «Ocupa Wall Street». Els «indignats» van despertar les consciències dels valencians amb propostes de més participació i el plantejament d'un model alternatiu al capitalisme financer. El moment més tens a València es va viure quan van envoltar les Corts al juny. Les seues protestes contra la corrupció van fer la volta al món.

Gent de totes les edats van convertir les places en una àgora grega. Debats llarguíssims per donar una resposta a la crisi. Joves, gent gran, aturats i estudiants van estar dos mesos a la plaça de l'Ajuntament de València.

El mes de mayo de 2011 pasará a la historia como el momento en que el pueblo pidió tener voz más allá de las elecciones cada cuatro años. El movimiento de los «indignados» ocupó las plazas valencianas durante meses y, hoy en día, fuera del foco mediático, todavía se reúnen en barrios y pueblos. La plaza del Ayuntamiento de Valencia, rebautizada como del plaza del 15 de mayo, se convirtió en lugar de encuentro de varias sensibilidades que quieren otra respuesta ante la crisis.

El movimiento del 15M ha sido exportado globalmente y se ha convertido en la chispa que ha despertado

«Ocupa Wall Street». Los «indignados» despertaron las conciencias de los valencianos con propuestas de más participación y el planteamiento de un modelo alternativo al capitalismo financiero. El momento más tenso en Valencia se vivió cuando cercaron las Cortes en junio. Sus protestas contra la corrupción dieron la vuelta al mundo.

Gente de todas las edades convirtieron las plazas en un ágora griega. Largos debates para dar una respuesta a la crisis. Jóvenes, gente mayor, parados y estudiantes estuvieron dos meses en la plaza del Ayuntamiento de Valencia.

MIGUEL A. MONTESINOS
LEVANTE E.M.V.

València, 26/03/2011.

Moviment 15-M: una parella medita a la plaça de l'Ajuntament.

Movimiento 15-M, una pareja medita en la plaza del Ayuntamiento.

UN MOVIMENT ESPONTANI

Un movimiento espontáneo

El 15M va ser un moviment espontani i que es va estendre per les xarxes socials. Sense líder ni portaveus, els «indignats» convocaven cada dia una assemblea a la Plaça de l'Ajuntament de València per plantejar alternatives ciutadanes a la crisi.

Una manifestació contra les retallades va acabar en una acampada de més de dos mesos i un moviment que ja influeix en els programes dels partits polítics.

El 15M fue un movimiento espontáneo y que se extendió por las redes social. Sin líder ni portavoces, los «indignados» convocaban a diario una asamblea en la Plaza del Ayuntamiento de Valencia para plantear alternativas ciudadanas a la crisis.

Una manifestación contra los recortes acabó en una acampada de más de dos meses y un movimiento que ya influye en los programas de los partidos políticos.

KAI FÖRSTERLING

EFE

València, 26/05/2011.

Un indignat dirigeix amb Lajuda d'un megàfon la manifestació convocada pel moviment "Democràcia real ja" pel centre econòmic de la ciutat.

Un indignado dirige con un ayuda de un megáfono la manifestación convocada por el movimiento "Democracia real ya" por el centro económico de la ciudad.

JESÚS CÍSCAR

EL PAÍS

València, 20/5/2011.

Concentració a la plaça de l'Ajuntament dels indignats.

Concentración en la plaza del Ayuntamiento de los Indignados.

GABRIEL GALLO
FREELANCE

València, 09/06/2011.

Un membre de la Policia Nacional amaga la porra darrere l'esquena enfront d'un grup de manifestants. Agents de la Policia Nacional carreguen contra els indignats del moviment 15-M que protesten davant les Corts Valencianes durant la constitució d'aquestes.

Un miembro de la Policia Nacional esconde una porra tras su espalda frente a un grupo de manifestantes. Agentes de la Policia Nacional cargaron contra los "indignados" del movimiento 15-M que protestaban ante Les Corts Valencianes durante la constitución de las mismas.

BENITO PAJARES
EL MUNDO

València, 09/06/2011.

El primer president de la Generalitat Valenciana elegit democràticament, Joan Lerma, és increpat per un grup d'indignats del 15M a l'eixida de les Corts Valencianes.

El primer presidente de la Generalitat Valenciana elegido democráticamente, Joan Lerma, es increpado por un grupo de indignados del 15-M a la salida de Les Corts Valencianes.

BIEL ALIÑO
FREELANCE

València, 09/06/2011.

Diversos membres de la Policia Nacional redueixen un indignat del moviment 15-M, durant la càrrega policial realitzada contra els manifestants que protestaven davant les Corts valencianes durant la constitució d'aquestes.

Varios miembros de la Policia Nacional reducen a un "indignado" del movimiento 15-M, durante la carga policial realizada contra los manifestantes que protestaban ante Les Corts Valencianes durante la constitución de las mismas.

KAI FÖRSTERLING

EFE

València, 16/06/2011.

Un grup d'indignats protesta davant les Corts Valencianes, on el president de la Generalitat, Francisco Camps, és investit per exercir el càrrec per tercera legislatura consecutiva, vuit anys després d'accedir al primer mandat.

Un grupo de indignados protesta ante Les Corts Valencianes donde el presidente de la Generalitat, Francisco Camps, es investido para desempeñar el cargo por tercera legislatura consecutiva, ocho años después de que accediera a su primer mandato.

MANUEL BRUQUE

EFE

València, 21/05/2011.

Un home mostra una camiseta amb diverses preguntes sobre la jornada de reflexió, aquesta vesprada a la plaça de l'Ajuntament, on centenars de persones continuen concentrades en assemblees obertes, tallers o llegint les desenes de consignes penjades en tota la plaça. La Delegació del Govern va permetre la concentració el dia de reflexió i la jornada electoral, si en aquesta no hi havia missatges polítics.

Un hombre muestra una camiseta con diversas preguntas sobre la jornada de reflexión, esta tarde en la plaza del Ayuntamiento donde cientos de personas continúan concentradas en asambleas abiertas, talleres o leyendo las decenas de consignas colgadas en toda la plaza. La Delegación del Gobierno no permitió la concentración el día de reflexión y la jornada electoral, si en la misma no había mensajes políticos.

KAI FÖRSTERLING

EFE

València, 22/05/2011.

Un jove amb una camiseta amb el lema "Reflexionant" exerceix el dret de vot en les eleccions autonòmiques.

Un joven con una camiseta con el lema "Reflexionando" ejerce su derecho al voto en las elecciones autonómicas.

MIGUEL LORENZO

EL PERIÒDICO DE CATALUNYA

València, 22/06/2011.

Carlos Fabra, president del PP de Castelló, parla amb Alberto Fabra, alcalde de Castelló, al Palau de la Generalitat, durant la presa de possessió de Francisco Camps com a president del Govern valencià després de les eleccions autonòmiques del 22M.

Carlos Fabra, presidente del PP de Castellón, habla con Alberto Fabra, alcalde de Castellón, en el Palau de la Generalitat, durante la toma de posesión de Francisco Camps como presidente del gobierno valenciano tras las elecciones autonómicas del 22 M.

ROBER SOLSONA

ABC

València, 05/04/2011.

El portaveu del PSPV-PSOE a les Corts Valencianes, Àngel Luna, acompanyat del secretari general del PSPV-PSOE, Jorge Alarte i altres companys de partit, a l'arribada al Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, on va començar el judici en què l'acusen d'encobriment després de negar-se a revelar qui li va facilitar l'informe secret sobre la trama Gürtel que va exhibir a la cambra autonòmica el 24 de març de l'any passat.

El portavoz del PSPV-PSOE en Les Corts Valencianes, Angel Luna, acompañado por el secretario general del PSPV-PSOE, Jorge Alarte y otros compañeros de partido, a su llegada al Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana, donde comenzó el juicio en el que se le acusa de encubrimiento tras negarse a revelar quién le facilitó el informe secreto sobre la trama Gürtel que exhibió en la Cámara autonómica el 24 de marzo del pasado año.

ROBER SOLSONA

ABC

València, 18/03/2011.

El president de la falla guanyadora de la secció especial, Jesús Barrachina, es posa la mà al cap durant la visita de Mariano Rajoy, Francisco Camps i Rita Barberá al monument faller.

El presidente de la falla ganadora de la sección especial, Jesús Barrachina, se lleva la mano a la cabeza durante la visita de Mariano Rajoy, Francisco Camps y Rita Barberá al monumento fallero.

MAJORIA REFORÇADA EN UNES CORTS MÉS PLURALS

El PP renova la majoria absoluta mentre el PSPV continua amb la seua caiguda i hi irromp Compromís. **Mayoría reforzada en unas Cortes más plurales. El PP renueva su mayoría absoluta mientras el PSPV prosigue con su caída e irrumpe Compromís**

Les eleccions autonòmiques de maig van reforçar la majoria absoluta del PP, amb 55 escons, mentre que el PSPV va accentuar el seu declivi fins als 33. I van suposar l'entrada a les Corts de Compromís, amb sis diputats, de manera que es va incrementar la pluralitat de les forces presents al Parlament autonòmic. Esquerra Unida va obtenir 5 escons.

Arrancava així la cinquena legislatura de mandat del PP amb els millors resultats obtinguts per aquest partit, sense que li feren efecte la crisi, ni les denúncies dels casos de corrupció. El PSPV, a la fi, tornava a tenir el seu secretari general a l'hemicicle com a plataforma per a la tasca d'oposició. I la irrupció de Compromís com a força indepen-

dent va aportar una altra forma de fer oposició que va descol·locar en més d'una ocasió no només el partit en el govern, sinó també la resta de l'oposició.

Las elecciones autonómicas de mayo reforzaron la mayoría absoluta del PP, con 55 escaños, mientras el PSPV acentuó su declive hasta los 33. Y su-

pusieron la entrada en las Cortes de Compromís, con seis diputados, con lo que se incrementó la pluralidad de las fuerzas presentes en el Parlamento autonómico. Esquerra Unida obtuvo cinco escaños.

Arrancaba así la quinta legislatura de mandato del PP con los mejores resultados obtenidos por ese partido, sin que le hicieran mella la crisis, ni

las denuncias de casos de corrupción. El PSPV, por fin, volvía a contar con su secretario general en el hemiciclo como plataforma para su tarea de oposición. Y la irrupción de Compromís como fuerza independiente aportó otra forma de hacer oposición que descolocó en más de una ocasión no sólo al partido en el gobierno, sino también a los demás de la oposición.

FERNANDO BUSTAMANTE
LEVANTE E.M.V.

València, 06/05/2011.

El president de la Generalitat i candidat a la reelecció, Francisco Camps, saluda el líder del PSPV, Jorge Alarte, durant la posa dels candidats a presidir la Generalitat, previ al debat televisat de les eleccions 2011 en Canal 9.

El president de la Generalitat y candidato a la reelección Francisco Camps saluda al líder del PSPV Jorge Alarte durante el posado de los candidatos a presidir la Generalitat previo al debate televisado de las elecciones 2011 en Canal 9.

MIGUEL LORENZO
EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

València, 09/06/2011.

Un crucifix va presidir la sessió de constitució de Les Corts Valencianes, per al jurament del seu setè president, el popular Juan Cotino.

Un crucifijo presidió la sesión de constitución de Las Cortes Valencianes, para el juramento de su séptimo presidente, el popular Juan Cotino.

BENITO PAJARES

EL MUNDO

València, 14/05/2011.

El president del Govern, José Luis Rodríguez Zapatero, intervén en un míting del PSOE a la plaça de bous amb motiu de les eleccions generals.

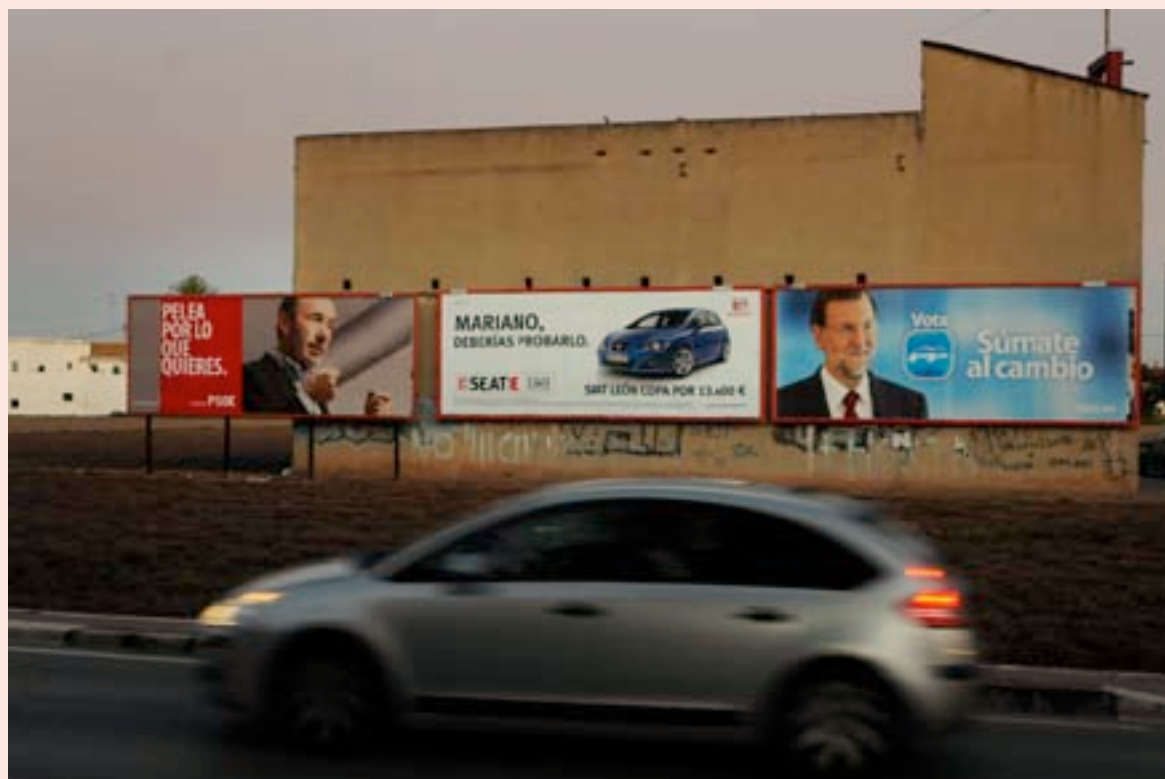
El presidente del Gobierno, José Luis Rodríguez Zapatero, interviene en un mitin del PSOE en la plaza de toros con motivo de las Elecciones Generales.

VICTÒRIA ACLAPARADORA DEL PP

Victoria arrolladora del PP

Les eleccions generals de novembre van suposar un enfonsament sense precedents del PSOE, arrossegat per la gestió de la crisi, i van proporcionar al PP una majoria sense precedents, reforçada pel triomf aclaparador obtingut mesos abans a les autonòmiques. La disgregació del vot socialista va provocar que de les urnes eixira el Congrés dels Diputats més plural de tota la democràcia, amb tretze partits representats. Va arribar a la Carrera de San Jerónimo un diputat de Compromís i va tornar a tenir presència l'esquerra abertzale amb la marca Amaiur, afavorida per l'abandó formal de la lluita armada per part d'ETA. L'exclusió d'alguns partits amb més vots que d'altres de presents a la Cambra va reactivar el debat sobre la reforma del sistema electoral.

Las elecciones generales de noviembre supusieron un hundimiento sin precedentes del PSOE, arrastrado por la gestión de la crisis, y proporcionaron al PP una mayoría sin precedentes, reforzada por el triunfo arrollador obtenido meses antes en las autonómicas. La disgregación del voto socialista provocó que de las urnas saliera el Congreso de los Diputados más plural de toda la democracia, con trece partidos representados. Llegó a la Carrera de San Jerónimo un diputado de Compromís y volvió a tener presencia la izquierda abertzale con la marca Amaiur, favorecida por el abandono formal de la lucha armada por parte de ETA. La exclusión de algunos partidos con más votos que otros presentes en la Cámara reactivó el debate sobre la reforma del sistema electoral.

GARCÍA POVEDA

LEVANTE E.M.V.

Alboraia, 15/11/2011.

Propaganda electoral amb motiu de les eleccions generals.

Propaganda electoral con motivo de las Elecciones Generales.

BIEL ALIÑO

FREELANCE

València, 06/11/2011.

L'expresident del Govern, Felipe González, i el candidat socialista a la presidència del Govern, Alfredo Pérez Rubalcaba, durant un míting al pavelló de la Font de Sant Lluís amb motiu de la campanya de les eleccions generals.

El expresidente del Gobierno, Felipe González, y el candidato socialista a la presidencia del Gobierno, Alfredo Pérez Rubalcaba, durante un mitin en el pabellón Fuente de San Luis con motivo de la campaña de las elecciones generales.

JUAN CARLOS CÁRDENAS

EFE

València, 13/11/2011.

El candidat del PP a la presidència del govern, Mariano Rajoy, "bota" davant els milers de simpatitzants del PP que van omplir la plaça de bous de València en el míting central de campanya celebrat a València.

El candidato del PP a la presidencia del gobierno, Mariano Rajoy, "bota" entre los miles de simpatizantes del PP que llenaron la Plaza de toros de Valencia en el mitin central de campaña celebrado en Valencia.

BENITO PAJARES

EL MUNDO

València, 25/10/2011.

La presidenta de la Comunitat de Madrid, Esperanza Aguirre, es mulla els peus a la platja de Gandia durant una visita al setembre.

La presidenta de la Comunidad de Madrid, Esperanza Aguirre, se moja los pies en la playa de Gandía durante una visita en septiembre.

GARCÍA POVEDA

TURIA

València 23/11/2011.

Detall de les mans d'una militant del Partit Popular en el míting de les eleccions generals a la plaça de bous.

Detalle de las manos de una militante del Partido Popular en el mitin de las elecciones generales en la plaza de toros.

ROBER SOLSONA

ABC

València, 17/11/2011.

Dos simpatitzants del PP esperen a l'entrada d'un mercat l'arribada de l'alcaldessa de València, en un acte emmarcat dins la campanya electoral de les eleccions del 20N.

Dos simpatizantes del PP esperan en la entrada de un mercado la llegada de la alcaldesa de Valencia en un acto enmarcado dentro de la campaña electoral de las elecciones del 20N.

MIGUEL LORENZO
EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

València, 28/07/2011.

La silueta del president de la Generalitat Valenciana, Alberto Fabra, després de jurar el càrrec en les Corts.

La silueta del Presidente de la Generalitat Valenciana, Alberto Fabra, tras jurar su cargo en las Cortes.

I CAMPS VA DIMITIR...

Dos mesos després de guanyar les eleccions, el president va renunciar per l'obertura de judici oral pel «cas dels vestits». **Y Camps dimitió... Dos meses después de ganar las elecciones, el presidente renunció por la apertura de juicio oral por el «caso de los trajes»**

Tot just dos mesos després del seu triomf electoral, el reelegit president, Francisco Camps, va dimitir el 20 de juliol després de confirmar-se l'obertura de judici oral per l'anomenat «cas dels vestits» en la trama Gürtel. Les indagacions judicials el conduïen a la banqueta dels acusats pel càrrec de presumpte suborn impropï. Forçat per la direcció nacional del PP i en contra de la seua pròpia voluntat, i després d'una llarga i tensa nit de pressions i consultes al seu domicili, Camps renunciava, proclamant, això sí, la seua innocència. «Ofereixo el meu sacrifici a Espanya», un sacrifici personal perquè Rajoy «sigui el proper president del Govern, perquè el PP governe Espanya i perquè Espanya sigui una gran nació», va afirmar en la compareixença al pati del Palau de la Generalitat, envoltat per tot el seu gabinet i per altres destacats dirigents del PP com Juan Cotino o Rita Barberá, els quals van esdevenir dos dels seus principals suports polítics i personals durant tot el cas.

Aquell mateix dia es va saber que el substituït al capdavant del

partit i de la Generalitat seria el fins aleshores alcalde de Castelló, Alberto Fabra, qui a partir d'aquell moment va afrontar la tasca de prendre les regnes de dues estructures fetes a mida del seu antecessor. No van trigar a saltar friccions a l'interior del PP en una pugna per resituar i mantenir les quotes de poder. Tanmateix, el nou president, amb el suport ple de la direcció nacional per apuntalar el seu lideratge, es va veure obligat a centrar tot els esforços en la tasca de govern de buscar solucions a la crítica situació econòmica de les arques públiques.

El «cas dels vestits» deixava de condicionar tota l'acció de govern del Consell, tal com havia passat els mesos precedents, i el nou president intentava distanciar-se progressivament de l'herència de Camps per dibuixar el seu propi perfil, cosa que va accentuar algunes de les discrepàncies internes; al seu torn, l'expresident preparava la seua defensa i alguns dels seus partidaris pugnaven per mantenir oberta la possibilitat del retorn, si en resultava absolt.

Apenas dos meses después de su triunfo electoral, el recién reelegido presidente, Francisco Camps, dimitió el 20 de julio tras confirmarse la apertura de juicio oral por el llamado «caso de los trajes» en la trama Gürtel. Las pesquisas judiciales le conducían al banquillo de los acusados bajo el cargo de presunto cohecho impropio. Forzado por la dirección nacional del PP y en contra de su propia voluntad, y tras una larga y tensa noche de presiones y consultas en su domicilio, Camps renunciaba, proclamando, eso sí, su inocencia. «Ofrezco mi sacrificio a España», un sacrificio personal para que Rajoy «sea el próximo presidente del Gobierno, para que el PP gobierne España y para que España sea una gran nación», afirmó en su comparecencia en el patio del Palau de la Generalitat, rodeado por todo su gabinete y por otros destacados dirigentes del PP, como Juan Cotino o Rita Barberá, que fueron dos de sus principales apoyos políticos y personales durante todo el caso.

Ese mismo día se supo que su sustituto al frente del partido y de la

Generalitat sería el hasta entonces alcalde de Castellón, Alberto Fabra, quien a partir de ese momento afrontó la tarea de tomar las riendas de dos estructuras hechas a la medida de su antecesor. No tardaron en saltar fricciones en el seno del propio PP en una pugna por reubicarse y mantener cuotas de poder. Sin embargo, el nuevo presidente, con el respaldo pleno de la dirección nacional para apuntalar su liderazgo, se vio obligado a centrar todo sus esfuerzos en la tarea de gobierno en buscar soluciones a la crítica situación económica de las arcas públicas.

El «caso de los trajes» dejaba de condicionar toda la acción de gobierno del Consell, como había ocurrido en los meses precedentes, y el nuevo presidente intentaba distanciarse progresivamente de la herencia de Camps para dibujar su propio perfil, lo que acentuó algunas de las discrepancias internas mientras el expresidente preparaba su defensa y algunos de sus partidarios pugnaban por mantener abierta la posibilidad de su regreso si resultaba absuelto.

IRENE MARSILLA

LAS PROVINCIAS

València, 20/07/2011.

Franciso Camps dimiteix com a president de la Comunitat Valenciana, en estar imputat en el cas Gürtel, i presenta el seu successor al capdavant del Consell, Alberto Fabra, a la seu del PP de València.

Franciso Camps dimite como presidente de la Comunitat Valenciana al estar imputado en el caso Gürtel y presenta a su sucesor al frente del Consell, Alberto Fabra en la sede del PP de Valencia.

JUAN CARLOS CÁRDENAS

EFE

València, 24/10/2011.

El regidor d'Urbanisme de València i diputat autonòmic del PP, Jorge Bellver, absolt del delict de prevaricació pel qual l'han jutjat juntament amb quatre funcionaris municipals, per avalar un aparcament en l'entorn dels Jardins de Monforte, un bé cultural protegit, sense l'autorització de la Direcció General de Patrimoni, mostra la seua satisfacció per la decisió judicial en l'acte de la festivitat del patró de la Policia Local.

El concejal de Urbanismo de Valencia y diputado autonómico del PP, Jorge Bellver, absuelto del delito de prevaricación por el que ha sido juzgado junto a cuatro funcionarios municipales por avalar un aparcamiento en el entorno de los Jardines de Monforte, un bien cultural protegido, sin la autorización de la Dirección General de Patrimonio, muestra su satisfacción por la decisión judicial en el acto de la festividad del patrón de la Policía Local.

KAI FÖRSTERLING

EFE

València, 22/12/2011.

L'alcalde de Manises i vicepresident de la Diputació, Enrique Crespo, celebra el segon premi de la loteria de Nadal amb què ha estat agraciat.

El alcalde de Manises y vicepresidente de la Diputación, Enrique Crespo, celebra el segundo premio de la lotería de Navidad con el que ha sido agraciado.

GERMÁN CABALLERO
L'INFORMATIU.COM

València, 12/12/2011.

Francisco Camps saluda un seguidor a l'arribada al TSJCV el primer dia del judici oral del conegut com el "cas dels vestits", inclòs dins el cas Gürtel, en el qual l'expresident de la Generalitat està imputat per un presumpte delictu continuat de suborn passiu impropio.

Francisco Camps saluda a un seguidor a la llegada al TSJCV el primer dia del judici oral del conegut com "cas de los trajes", incluido dentro del caso Gürtel, en el que el ex-President de la Generalitat está imputado por un supuesto delito continuado de cohecho pasivo impropio.

EL JUDICI QUE TOTS ESPERAVEN

Camps i Costa es van asseure a la banqueta per a sotmetre's al veredictu del jurat popular. **El juicio que todos esperaban. Camps y Costa se sentaron en el banquillo para someterse al veredicto del jurado popular.**

El 12 de desembre, i gairebé tres anys després que esclatara l'escàndol, començava al Tribunal Superior de Justícia el judici per l'anomenat «cas dels vestits». A la banqueta dels acusats van seure l'expresident Francisco Camps i l'exsecretari general del PPCV, Ricardo Costa, acusats d'un delictu de suborn impropio per haver acceptat presumptament diversos vestits i peces de vestir gratis per part dels caps de la xarxa Gürtel, a canvi d'adjudicacions públiques a les seues empreses. Després de moltíssimes dilacions processals per part de les defenses i de nombrosos recursos tombats successivament pels jutges –inclosa una rebolcada severa del Suprem al TSJ presidit per José Luis de la Rúa per un primer arxiu de la causa– arrancaven les sessions amb la selecció del jurat popular. Ja en aquest primer tràmit van saltar pels aires tots els terminis previstos pel president de la sala, Juan Climent. I, així, un judici que teòricament ha-

via de quedar sentenciat abans de Nadal, va allargar-se fins a final de gener de 2012.

El testimoni de desenes de perits i testimonis finalitzà amb la absolució

Per la sala van desfilar desenes de testimonis i perits, mentre que les defenses i les acusacions intentaven convèncer els membres del jurat dels seus arguments. I arribava el moment tant vegades reclamat per Camps de poder donar la seua versió. Entre els moments principals, les declaracions dels dos processats, la del sastre José Tomás i la compareixença del considerat cap de la xarxa Gürtel, Francisco Correa, qui es va negar a declarar. I, és clar, les audicions dels enregistraments judicials que van arribar a provocar «vergonya», fins i tot, al president de la Generalitat, Alberto Fabra, el qual, a diferència d'altres càrrecs del PP, va evitar el suport pú-

blic exprés al seu antecessor. Al llarg de les sessions, un grup incondicional de seguidors –encapçalats per la seua dona– va donar suport a Camps, l'actitud del qual va ser objecte en nombroses ocasions d'amonestació per part del president del tribunal.

Al final, el jurat va absoldre tots dos acusats, tot i que la sentència ha estat ja recorreguda per l'acusació particular exercida pel PSPV davant el Tribunal Suprem. Això, però, serà ja imatge de *Fragments 2012*.

El 12 de diciembre, y casi tres años después de que estallara el escándalo, comenzaba en el Tribunal Superior de Justicia el juicio por el llamado «caso de los trajes». En el banquillo de los acusados, se sentaron el ex presidente Francisco Camps y el ex secretario general del PPCV, Ricardo Costa, acusados de un delito de cohecho impropio por presuntamente haber aceptado gratis varios trajes y prendas de vestir por parte de los cabecillas de la red Gürtel, a cambio

de adjudicaciones públicas a sus empresas. Tras innumerables dilaciones procesales por parte de las defensas y de numerosos recursos tumbados sucesivamente por los jueces –incluido un severo revolcón del Supremo al TSJ presidido por José Luis de la Rúa por un primer archivo de la causa– arrancaban las sesiones con la selección del jurado popular. Ya en este primer trámite saltaron por los aires todas las plazos previstos por el presidente de la sala, Juan Climent. Y, así, un juicio que teóricamente iba a quedar sentenciado antes de Navidades, terminó por prolongarse hasta finales de enero de 2012.

El testimonio de decenas de peritos y testigos acabó con la absolució

Por la sala desfilaron decenas de testigos y peritos mientras defensas y acusaciones intentaban convencer a los miembros del jurado de sus argumentos. Y llegaba el momento tantas veces

reclamado por el propio Camps de poder dar su versión. Entre los momentos cumbre, las declaraciones de los dos procesados, la del sastre José Tomás y la comparecencia del considerado cabecilla de la red Gürtel, Francisco Correa, quien se negó a declarar. Y, cómo no, las audiciones de las grabaciones judiciales que llegaron a provocar «vergüenza», incluso, al presidente de la Generalitat, Alberto Fabra, quien a diferencia de otros cargos del PP, evitó un respaldo público expreso a su antecesor. A lo largo de las sesiones, un grupo incondicional de seguidores

–encabezados por su esposa– presó su apoyo a Camps, cuya actitud fue objeto en numerosas ocasiones de amonestación por parte del presidente del tribunal.

Al final, el jurado absolvió a los dos acusados, aunque la sentencia ha sido ya recurrida por la acusación particular ejercida por el PSPV ante el Tribunal Supremo. Pero eso será ya imagen de *Fragments 2012*.

MIGUEL LORENZO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

València, 20/7/2011.

Francisco Camps, rep el suport de Rita Barbera, i del coordinador de justícia del PP, Federico Trillo, després de la compareixença en què va anunciar la dimissió com a president del Govern valencià i en la qual es va declarar "completament innocent" del delicte que li imputen en la "causa dels vestits".

Francisco Camps, recibe el apoyo de Rita Barbera, y del coordinador de justicia del PP, Federico Trillo, tras su comparecencia en la que anunció su dimisión como presidente del Gobierno Valenciano y en la que se declaró "completamente inocente" del delito que se le imputa en la "Causa de los trajes".

JUAN CARLOS CÁRDENAS

EFE

València, 14/12/2011.

Detall del rellotge que lluia l'exsecretari regional del PP, Ricardo Costa, durant la declaració a la sala on se celebra la tercera jornada de la denominada "causa dels vestits" del cas Gürtel, una sessió en què el van interrogar sobre el pretès regal d'un rellotge per part de la presumpta trama.

Detalle del reloj que lucía el ex secretario regional del PP, Ricardo Costa durante su declaración en la sala donde se celebra la tercera jornada de la denominada causa de los trajes del caso Gürtel, una sesión en la que se le interrogó sobre el supuesto regalo de un reloj por parte de la presunta trama.

JUAN CARLOS CÁRDENAS

EFE

València, 13/12/2011.

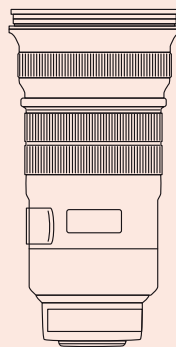
L'expresident de la Generalitat, Francisco Camps, durant la declaració en la segona jornada del judici contra ell i l'exsecretari regional del PP, Ricardo Costa (d), per la denominada "causa dels vestits" del cas Gürtel.

El expresident de la Generalitat Francisco Camps durante su declaración en la segunda jornada del juicio contra él y el exsecretario regional del PP Ricardo Costa (d) por la denominada causa de los trajes del caso Gürtel.

L'OFICI DEL FOTOPERIODISTA

EL OFICIO DEL FOTOPERIODISTA

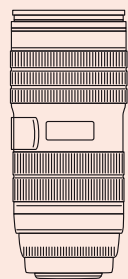

Teleobjectiu llarg

Teleobjetivo largo

Objectius utilitzats quan cal acostar accions que tenen lloc lluny del fotògraf. Les focals són superiors a 200mm, amb un angle molt reduït.

Objetivos usados cuando es necesario acercar extremadamente la acción que sucede lejos del fotógrafo. Las focales son superiores a 200mm con un ángulo muy reducido.

Teleobjectiu

Teleobjetivo

L'objectiu més comú en premsa i es fa servir per a aproximar imatges llunyanes, amb focals de 70 a 200 mm. L'angle de visió va dels 30° als 12°.

El objetivo más común en prensa y que sirve para acercar imágenes lejanas, con focales de 70 a 200mm. Su ángulo de visión va de los 30° a los 12°.

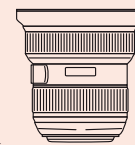

Normal

Normal

És el que té un angle de visió més semblant a l'ull humà, al voltant dels 46°.

Es el que tiene un ángulo de visión más parecido al ojo humano, al rededor de 46°.

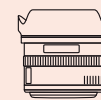

Gran angular

Gran angular

Són objectius amb focals entre els 18 mm i els 35 mm, amb bastant angle de visió. Òptiques tot terreny, molt utilitzades en fotoperiodisme per la versatilitat a peu de carrer.

Son objetivos con focales entre los 18 y los 35mm, con bastante ángulo de visión. Lentes todoterreno, muy utilizadas en fotoperiodismo por su versatilidad a pie de calle.

Ull de peix

Ojo de pez

Amb un ampli angle de visió, fins als 180°, i una focal de 15 mm o menys. Deforma exageradament les imatges.

Con un amplio ángulo de visión, hasta los 180°, i una focal de 15mm o menos. Deforma exageradamente las imágenes.

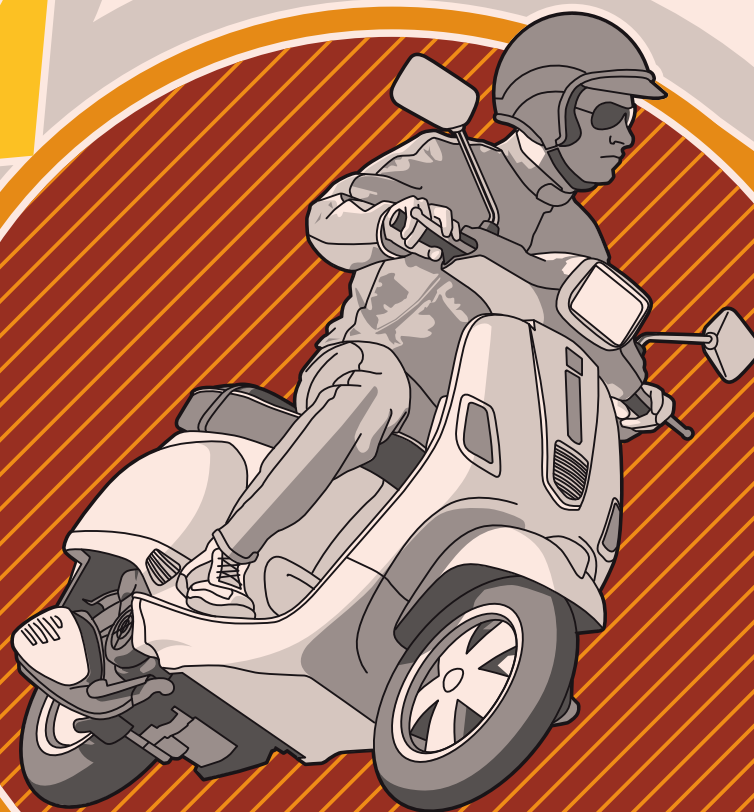

Planificació de la jornada

Planificación de la jornada

Al final de la jornada es distribueix l'agenda d'actes i temes que són actualitat, que s'han de fotografiar l'endemà. Això sí, amb la flexibilitat de qualsevol esdeveniment que pugui sorgir.

La finalizar la jornada se distribuye la agenda de actos y temas que son actualidad, que se han de fotografiar el día siguiente. Eso si, con la flexibilidad de cualquier acontecimiento que pueda ocurrir

L'ecologia i l'estalvi

La ecología y el ahorro

El preu del combustible, i la consciència ecològica, fan que cada dia més fotoperiodistes opten per l'ús de la bicicleta com a mètode de transport.

El precio de la gasolina, así como la consciencia ecológica, hacen que cada día más fotoperiodistas opten por el uso de la bicicleta como método de transporte.

Agilitat en els desplaçaments

Agilidad en los desplazamientos

Cal moure's amb facilitat d'un lloc a un altre per a poder complir l'agenda establerta el dia anterior, per això els vehicles de dues rodes són els més utilitzats.

Es necesario poder moverse con facilidad de un lugar a otro para poder cumplir con la agenda establecida el día anterior, es por esto que los vehículos de dos ruedas son los más utilizados

No sols un fet artístic

No sólo un hecho artístico

L'acte de fotografiar alguna cosa que és notícia és una acció que discorre entre la tècnica, l'art i l'ètica. El fotoperiodista ha de ser conscient a cada moment de què fotografia per a decidir quina és la millor maneta de contar-ho.

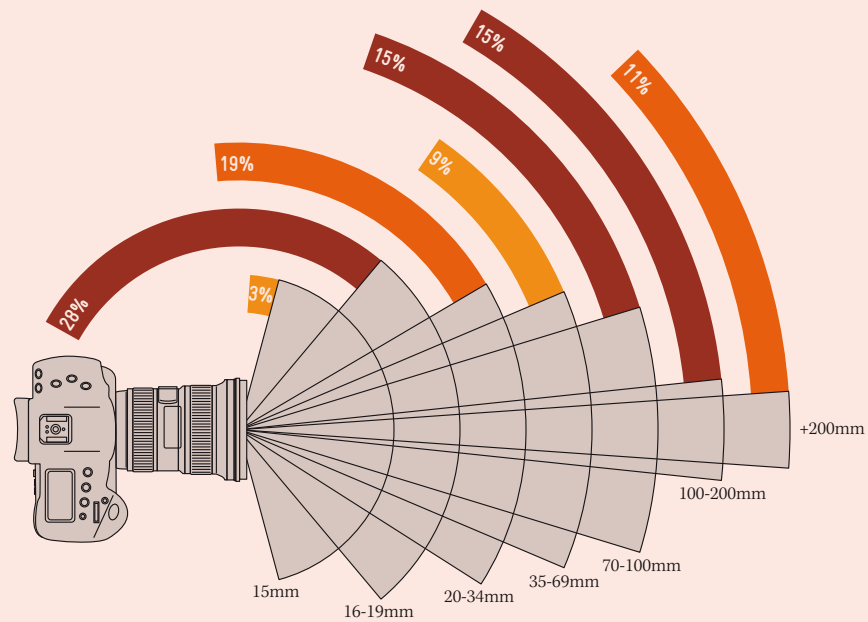
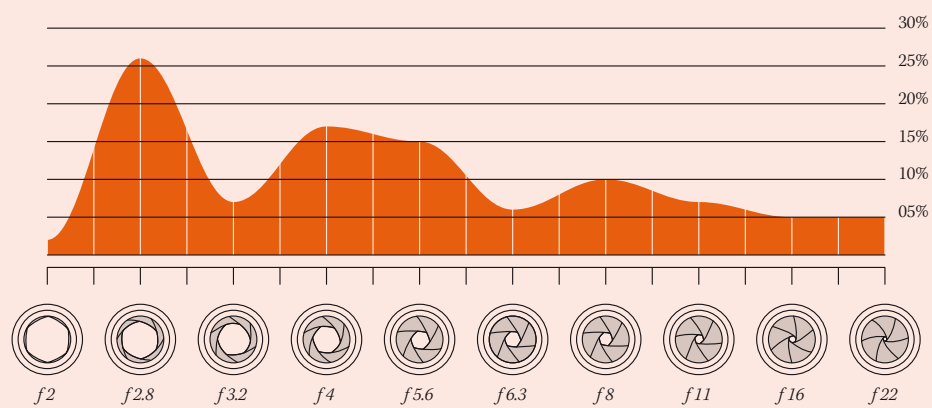
El acto de fotografiar algo que es noticia es una acción que discurre entre la técnica, el arte y la ética. El fotoperiodista debe ser muy consciente en todo momento de qué está fotografiando para decidir cual es la mejor forma de contarlo.

L'obertura de diafragma

La abertura de diafragma

El diafragma permet controlar la quantitat de llum que entra a la càmera; aquestes variacions s'especifiquen amb el nombre f. L'obertura del diafragma té també una relació directa amb la profunditat de camp. En fotoperiodisme és important la velocitat a què es fan les fotografies, per això les obertures més grans són les més utilitzades.

El diafragma permite controlar la cantidad de luz que entra en la cámara, estas variaciones se especifican con el numero f. La abertura del diafragma tiene además una relación directa con la profundidad de campo. En fotoperiodismo es importante la velocidad a la que se hacen las fotografías, es por esto que las grandes aberturas son las más utilizadas.

A redacció

A redacción

L'últim pas és fer arribar les imatges a la redacció perquè es pugen compondre junt amb el text del redactor.

El último paso es hacer llegar a la redacción las imágenes para que puedan ser compuestas junto con el texto del redactor.

Immediatesa tecnològica

Inmediatez tecnológica

Les noves tecnologies tenen cada vegada més implicació en el treball dels fotoperiodistes. Amb els nous dispositius mòbils, els professionals poden enviar les imatges a la redacció des de qualsevol lloc, fins i tot editar-les des del mateix dispositiu.

Las nuevas tecnologías tienen cada vez mayor implicación en el trabajo de los fotoperiodistas. Con los nuevos dispositivos móviles los profesionales pueden enviar las imágenes a la redacción desde cualquier lugar, incluso editarlas desde el propio dispositivo.

AMB MEMÒRIA I SENSE FUMS

Cavadas, la F1, falles i Anonymous... també foren protagonistes. **Con memoria y sin humos. Cavadas, la F1, fallas y Anonymous... también fueron protagonistas.**

L'any començava sense fums, amb la prohibició d'encendre una cigarreta en bars i restaurants per la nova llei antitabac. Una norma que molts propietaris de negocis de restauració no van acollir amb bons ulls, ja que les obres per condicionar espais sense fum els havien costat uns diners i, ara, perdrien els beneficis dels seus clients fumadors.

Però el 2011 també és l'any de la memòria històrica, de retrobar la dignitat dels desapareguts durant el franquisme. Cossos d'afusellats en fosses comunes, els familiars i descendents dels quals volen recuperar i enterrar amb els seus al cementiri. El cas de la fossa dels represaliats al cementiri de Torrent va tenir un especial ressò als mitjans, ja que, després dels treballs d'exhumació dels cossos de José Martínez Lluna, alcalde d'Aldaia durant la Guerra Civil, Salvador Vilanova, tinent d'alcalde, i

Manuel Sanz, secretari de jutjat, es va saber que no hi eren.

D'altra banda, el metge valencià Pedro Cavadas tornava a ser actualitzat al juliol pel doble trasplantament de cames fet a un jove a l'Hospital La Fe. I, és clar, les falles, la Fórmula 1 o les bicifestacions van ser també altres temes que van omplir les planes de societat dels mitjans valencians al llarg del 2011.

El año empezaba sin humos, con la prohibición de encender un pitillo en bares y restaurantes por la nueva Ley Antitabaco. Una norma que muchos propietarios de negocios de restauración no acogieron con buenos ojos, dado que las obras para acondicionar espacios sin humo ya les habían costado dinero y, ahora, iban a perder beneficios de sus clientes fumadores.

Però 2011 també es el año de la memoria històrica, de reencontrar la

dignidad de los desaparecidos en el franquismo. Cuerpos de fusilados en fosas comunes, cuyos familiares y descendientes quieren recuperar y enterrar con los suyos en el cementerio. El caso de la fosa de los represaliados en el cementerio de Torrent tuvo especial eco en los medios ya que, después de los trabajos de exhumación los cuerpos de José Martínez Luna, alcalde de Aldaia durante la Guerra Civil, Salvador Vilanova, teniente de alcalde, y Manuel Sanz, secretario de juzgado, se supo que no estaban.

Por otra parte, el médico valenciano Pedro Cavadas volvía a ser actualidad en julio por el doble trasplante de piernas hecho a un joven en el Hospital La Fe. Y, por supuesto, las fallas, la Fórmula 1 o las bicifestaciones también fueron otros de los temas que llenaron las páginas de Sociedad en los medios valencianos durante 2011.

JESÚS CÍSCAR
EL PAÍS

València, 10/03/2011.

Fallera amb la màscara de Vendetta.
Fallera con la máscara de Vendetta.

FERNANDO BUSTAMANTE
LEVANTE E.M.V.

València, 26/04/2011.

Dos joves es besen durant una besada popular de lesbianes a la plaça de la Mare de Déu.

Dos jóvenes se besan durante una besada popular de lesbianas en la plaza de la Virgen.

MIGUEL A. MONTESINOS
LEVANTE E.M.V.

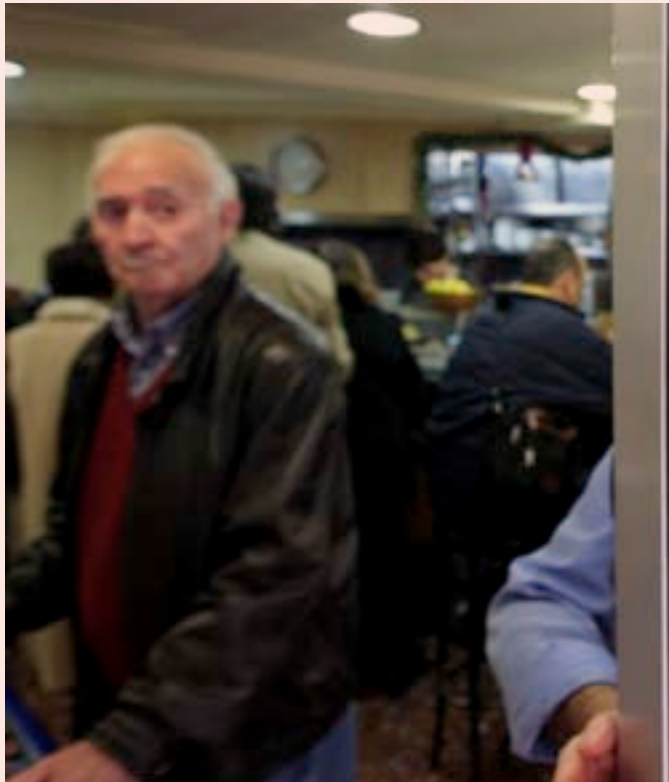
València, 11/06/2011.

Bicifestació en protesta per les multes a ciclistes.

Bicifestación en protesta por las multas a ciclistas.

MANUEL BRUQUE

EFE

València, 01/01/2011.

Bernabé, encarregat d'un baret del barri del Carme, retira el cartell de "Es permet fumar" un dia abans de l'entrada en vigor de la nova llei del tabac, que prohibirà fumar en els establiments hotelers. La Federació Empresarial d'Hotelers de València farà "tot el que siga possible" per complir la prohibició però han denunciat que la "mala gestió" de la nova llei els fa dependre dels clients per complir-la.

Bernabé, encargado de un pequeño bar del barrio de El Carmen, retira el cartel de permitido fumar un día antes de la entrada en vigor de la nueva Ley del Tabaco que prohibirá fumar en los establecimientos hosteleros. La Federación Empresarial de Hosteleros de Valencia hará "todo lo posible" para cumplir la prohibición, pero han denunciado que la "mala gestión" de la nueva ley les hace depender de los clientes para cumplirla.

GARCÍA POVEDA

TURIA

Alboraia, 15/03/2011.

Pintada contra la corrupció.

Pintada contra la corrupción.

JOSÉ PENALBA

L'INFORMATIU.COM

València, 07/09/2011.

Pintada en protesta per la crisi econòmica i la bombolla immobiliària.

Pintada en protesta a la crisis económica y a la burbuja inmobiliaria.

JOSÉ PENALBA

L'INFORMATIU.COM

València, 24/06/2011..

Porta principal del Cementeri Municipal del Grau, que roman tancat els dies 24, 25 i 26 amb motiu de la celebració del Gran Premi de F1 a València.

Puerta principal del Cementerio Municipal del Grao que permanece cerrado los días 24, 25 y 26 con motivo de la celebración del Gran Premio de F1 en Valencia.

JESÚS CÍSCAR

EL PAÍS

València, 25/01/2011.

Matías Gimeno Orts sosté una fotografia de Juan Bautista García Sales, durant el servei militar, envoltat de familiars de Juan Bautista. Matías Gimeno revela que el soldat Juan Bautista García Sales, mort el 1944 a Ceuta, a 22 anys, no va morir d'apendicitis, com es va comunicar a la família de la víctima, sinó per l'agressió del brigada Tejido, que acaçava els reclutes valencians per rojos.

Matias Gimeno Orts sostiene una fotografía de Juan Bautista García Sales, durante el servicio militar, rodeado de familiares de Juan Bautista. Matias Gimeno, revela que el soldado Juan Bautista García Sales, muerto en 1944 en Ceuta a los 22 años, no falleció de apendicitis como se le comunicó a la familia de la víctima, sino por la agresión del brigada Tejido que acosaba a los reclutas valencianos por rojos.

MARGA FERRER
LEVANTE E.M.V.

València, 06/03/2011.
Turisme asiàtic i producte gastronòmic autòcton.
Turismo asiático y producto gastronómico autóctono.

MIKEL PONCE
ABC

València, 08/07/2011.
Retrat del cirurgià Pedro Cavadas, qui va fer la primera trasplantació bilateral de cames del món, el 2011.
Retrato del cirujano Pedro Cavadas, quien realizó el primer trasplante bilateral de piernas del mundo, en 2011.

MARGA FERRER

LEVANTE E.M.V.

Almussafes, 14/08/2011.

Dos transportistes es refresquen durant l'onada de calor.

Dos transportistas se refrescan durante la ola de calor.

GARCÍA POVEDA

TURIA

València, 30/09/2011.

Paula Moreno posa per tercera vegada per a la Cartelera Turia, setze anys després de la primera, arran de l'èxit ciutadà de la plataforma Salvem el Botànic, que implica la permuta de l'edificabilitat de l'anomenat "solar de jesuïtes".

Paula Moreno posa por tercera vez para la Turia, 16 años después de la primera, tras el éxito ciudadano de la plataforma Salvem el Botánico que supone la permuta de la edificabilidad del llamado solar de Jesuitas.

IRENE MARSILLA

LAS PROVINCIAS

València, 22/04/2011.

Una dona celebra, dècim en mà, l'obtenció d'un cinquè premi de la loteria de Nadal.

Una mujer celebra décimo en mano, la obtención de un quinto premio de la lotería de Navidad.

43 MORTS + 47 FERITS = 1 REUNIÓ

43 muertos + 47 heridos = 1 reunión.

És una de les imatges més esperades. Cinc anys i tres mesos han passat, en el moment de la fotografia, des que un convoi de la línia 1 del metro va patir l'accident més greu del suburbà a l'estat espanyol. Per no oblidar-ho, el dia 3 de cada mes, les víctimes supervivents i els familiars dels morts es concentren silenciosament als voltants del Palau de la Generalitat, exigint responsabilitats i no ser ignorats per qui governa el Consell. Finalment, el 20 d'octubre de 2011, l'Associació de Victimes del Metro 3J va ser rebuda pel president de la Generalitat, Alberto Fabra... I les concentracions continuen el dia 3 de cada mes.

Es una de las imágenes más esperadas. Cinco años y tres meses han pasado, en el momento de la fotografía, desde que un convoy de la línea 1 del metro sufrió el accidente más grave del suburbano en el Estado español. Para no olvidarlo, el día 3 de cada mes, las víctimas supervivientes y los familiares de los muertos se han concentrado silenciosamente en las cercanías del Palau de la Generalitat, exigiendo responsabilidades y no ser ignorados por quien gobierna el Consell. Finalmente, el 20 de octubre de 2011, la Asociación de Víctimas del Metro 3J fue recibida por el presidente de la Generalitat, Alberto Fabra... Y las concentraciones siguen el día 3 de cada mes.

CARLES FRANCESC
EL PAÍS

València, 20/10/2011.

Els familiars i membres de l'Associació de Victimes de l'Accident del Metro de València, amb 43 morts i 47 ferits, es reuneixen amb el president de la Generalitat, Alberto Fabra, anys més tard del fatídic accident i després de denegar-los la recepció Francisco Camps.

Los familiares y miembros de la asociación de Víctimas del Accidente del Metro de Valencia con 43 muertos y 47 heridos se reúnen con el presidente de la Generalitat, Alberto Fabra, años después del fatídico accidente, y tras serles negado su recibimiento por Francisco Camps.

MIGUEL LORENZO
EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

Llorca, 12/05/2011.

Un home abandona sa casa, destruïda pel terratrèmol que el maig passat va sacsejar la localitat murciana de Llorca i va causar 9 morts i més de 300 ferits.

Un hombre abandona su casa destruida por el terremoto que el pasado mes de mayo sacudió la localidad murciana de Lorca causando 9 muertos y más de 300 heridos.

ALBERTO SAIZ
AP PHOTO

Llorca, 12/05/2011.

Afectats pels dos terratrèmols de Llorca passen la nit en un campament improvisat.

Afectados por los dos terremotos de Lorca pasan la noche en un campamento improvisado.

**estudio
paco mora**
www.estudiopacomora.com

Servicios profesionales para fotografía e imagen gráfica.

Especialización en procesado y reproducción de fotografía y obra gráfica.

Digitalización profesional de originales (negativos y diapositivas en todos los formatos).

Reproducción y montaje de obras para exposiciones; de pequeño a gran formato.

Amplia experiencia con fotógrafos, artistas, museos, y galerías de arte.

Retoque y post producción de originales para reproducción en diferentes soportes.

Atención personalizada y asesoramiento técnico.

MIGUEL LORENZO
EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

Llorca, 14/05/2011.

Un home en una de les habitacions de sa casa, al centre històric de Llorca, afectada pel terratrèmol que el maig passat va sacsejar aquesta localitat murciana i va causar la mort de 9 persones.

Un hombre en una de las habitaciones de su casa, en el centro histórico de Lorca, afectada por el terremoto, que el pasado mes de mayo sacudió dicha localidad murciana y causó la muerte de 9 personas.

LLORCA TREMOLA

Una ciutat devastada, nou morts i centenars de ferits. **Lorca tiembla. Una ciudad devastada, nueve muertos y centenares de heridos**

L'11 de maig de l'any passat, dues fortes sacsejades –una de 4,4 graus i l'altra de 5,2 en l'escala de Richter– canviaven la vida dels habitants de la ciutat murciana de Llorca. Caos, desolació, mort, 10.000 evacuats i 30.000 persones sense sostre, en una jornada marcada per tremolors que van transformar la fesomia de la tercera ciutat de Múrcia. Víctimes i ferits, esquerdes als edificis, enderrocs pertot, pedres centenàries amuntegades com si foren palla... Un 80% dels edificis patien danys estructurals irreversibles: la seua vida tenia data de caducitat i els seus inquilins, el futur incert. I, l'endemà Llorca va tornar a tremolar amb rèpliques que recordaven que aquest era el terratrèmol més fort patit en més de mig segle a Espanya.

El 11 de mayo del pasado año, dos fuertes sacudidas –una de 4,4 grados y la otra de 5,2 en la escala de Richter– cambiaban la vida de los habitantes de la ciudad murciana de Lorca. Caos, desolación, muerte, 10.000 mil evacuados y 30.000 personas sin techo, en una jornada marcada por temblores que transformaron la fisonomía de la tercera ciudad de Murcia. Víctimas y heridos, grietas en los edificios, escombros por todas partes, piedras centenarias agolpadas como si fueran paja... Un 80% de los edificios sufrían daños estructurales irreversibles: su vida tenía fecha de caducidad y sus inquilinos, el futuro incierto. Y al día siguiente, Lorca volvió a temblar con réplicas que recordaban que este era el terremoto más fuerte sufrido en más de medio siglo en España.

ALBERTO SAIZ
AP PHOTO

Llorca, 13/05/2011.

Un home obri la porta de l'església afonada a causa dels dos terratrèmols de Llorca.

Un hombre abre la puerta de la iglesia derrumbada a causa de los dos terremotos de Lorca.

BENITO PAJARES

EL MUNDO

València, 30/05/2011.

La cantant Shakira, en un moment del concert celebrat al port de València.

La cantante Shakira, en un momento del concierto celebrado en el Puerto de Valencia.

EDUARDO MANZANA

FREELANCE

València, 02/12/2011.

Clase magistral del baixista de jazz, Marcus Miller, a la Berklee School of Music de València.

Clase magistral del bajista de jazz, Marcus Miller, en la Berklee School of Music de Valencia.

JESÚS CÍSCAR

EL PAÍS

Alboraia, 07/03/2011.

El grup de música Orxata Sound System, un dels guanyadors dels premis Ovidi de música, fotografiats a l'horta d'Alboraia.

El grupo de música Orxata Sound System, uno de los ganadores de los premios Ovidi de Música, fotografiados en la huerta de Alboraia.

KAI FÖRSTERLING

EFE

València, 16/04/2011.

El cantautor Lluís Llach saluda sota les torres dels Serrans durant l'actuació extraordinària en la manifestació "Sí a TV3!", convocada per Acció Cultural del País Valencià.

El cantautor Lluís Llach saluda bajo las torres de Serranos durante su actuación extraordinaria en la manifestación "Sí a TV3!" convocada por Acció Cultural del País Valencià.

HUMOR I MÚSICA

Escenas de l'oferta d'oci a València. **Humor y música. Escenas de la oferta de ocio en Valencia**

Els valencians i valencianes vam patir una de les primeres retallades en comprovar com, de la nit al dia, i després de 26 anys d'emissió, el senyal dels repetidors de TV3 es tallava per ordre del govern de Francisco Camps. Es va vulnerar el dret a la informació i a la llibertat d'expressió de tot un poble, que continua demanant que l'avi Siset estire ben fort l'estaca.

Lluís Llach, retirat fa anys de la vida pública, va haver de cantar dalt d'un camió davant les traves que va posar l'Ajuntament de València per concedir els permisos necessaris per actuar al carrer.

Xavi Castillo i el seu Pot de Plom continuen sense pèls a la llengua per no deixar que s'escape sa i estalvi de la sàtira cap personatge de la vida política valenciana. L'actor alcoià, irreverent, crític i polèmic, ha revolucionat l'escena teatral valenciana amb les seues paròdies.

Los valencianos y valencianas sufrimos uno de los primeros recortes al comprobar como, de la noche al día, y después de 26 años de emisión, la señal de los repetidores de TV3 se cortaba por orden del gobierno de Francisco Camps. Se vulneró el derecho a la información y a

la libertad de expresión de todo un pueblo que continua pidiendo que el abuelo Siset tire bien fuerte de la estaca.

Lluís Llach, retirado hace años de la vida pública, tuvo que cantar desde lo alto de un camión por las trabas que puso el Ayuntamiento de Valencia para conceder los permisos necesarios para su actuación en la calle.

Xavi Castillo y su Pot de Plom siguen sin pelos en la lengua para no dejar que ningún personaje de la vida política valenciana escape vivo de su sátira. El actor alcoyano, irreverente, crítico y polémico, ha revolucionado la escena teatral valenciana con sus parodias.

JESÚS CÍSCAR

EL PAÍS

València, 30/06/2011.

L'actor Xavi Castillo, durant l'actuació en el lliurament dels premis Ovidi Montllor de música a El Micalet.

El actor Xavi Castillo, durante su actuación en la entrega de los premios Ovidi Montllor de música en el Micalet.

MIKEL PONCE

ABC

València, 28/06/2011.

Retrat del director d'orquestra Zubin Mehta.

Retrato del director de orquesta Zubin Mehta.

GARCÍA POVEDA

TURIA

València, 11/12/2011.

El Tricicle, per la ciutat els últims dies de la gira espanyola de l'espectacle Garrick al Teatre Olympia.

Tricicle por la ciudad en los últimos días de la gira española de su espectáculo Garrick en el teatro Olympia.

JESÚS CÍSCAR

EL PAÍS

València, 12/05/2011.

L'artista Manolo Boix en el seu estudi.
El artista Manolo Boix en su estudio.

GARCÍA POVEDA

TURIA

València, 20/07/2011.

Carlos Pérez, responsable d'exposicions del MuVIM.

Carlos Pérez responsable de exposiciones del MuVIM.

CULTURA SENSE CENSURA

Fragments s'estrena en La Nau. **Cultura sin censura.** *Fragments se estrena en La Nau*

La vuitena edició de *Fragments d'un any, la mostra dels fotoperiodistes valencians*, fa el salt a la Universitat després de l'entrebanc patit l'any anterior en ser censurada al MuVIM.

Fragments s'ha exposat al Museu de la Ciutat, a València; a la Galeria del Tossal, també del cap i casal, al MuVIM, i ha fet una gira per diverses ciutats de la Comunitat i de la resta de l'estat.

El 2010, el Centre Cultural La Nau de la Universitat de València va obrir les portes a la Unió de Periodistes Valencians per allotjar les imatges que repassen la vida política, cultural, social i econòmica de la Comunitat. Un escenari sense precedents en la història re-

cent de la mostra fotogràfica que, pel que sembla, ha trobat l'espai expositiu més adient.

Pel Centre Cultural La Nau desfila bona part de la ciutadania, que no es vol perdre el resum d'un any en un clic. Un repàs entretingut que abasta la mirada dels professionals de la imatge que fa dos anys van haver de viure com un malson com el seu treball, instantànies publicades en la premsa local i estatal, patia una censura injustificable.

Cinema i fotografia; literatura i fotografia; records i fotografia; tot passa i queda gravat en la memòria d'aquells que han format i formen part de l'activitat cultural de la ciutat de València.

La octava edició de *Fragments d'un any, la muestra de los fotoperiodistas valencianos*, da el salto a la Universitat després del tropiezo sufrido el año anterior al ser censurada en el MuVIM.

Fragments se ha expuesto en el Museo de la Ciudad, en Valencia; en la Galeria del Tossal, también de la capital del Turia, en el MuVIM, y ha dado la vuelta por varias ciudades de la Comunitat y del resto del estado.

En 2010, el Centre Cultural La Nau de la Universitat de València abre sus puertas a la Unió de Periodistes Valencians para alojar las imágenes que repasan la vida política, cultural, social y económica de la Comunitat. Un escenario sin precedentes en la reciente historia de la

muestra fotogràfica que, al parecer, ha encontrado su espacio expositivo más adecuado.

Por el Centre Cultural La Nau, desfila buena parte de la ciudadanía que no quiere perderse el resumen de un año en un click. Un repaso entretenido que abarca la mirada de los profesionales de la imagen que hace dos años tuvieron que vivir como una pesadilla como su trabajo, instantáneas publicadas en la prensa local y estatal, sufría una censura injustificable.

Cine y fotografía; literatura y fotografía; recuerdos y fotografía, todo pasa y queda grabado en la memoria de aquellos que han formado y forman parte de la actividad cultural de la ciudad de Valencia.

EDUARDO ALAPONT

FREELANCE

València, 17/02/2011

Inauguració de l'octava edició de l'exposició Fragments d'un Any a la Sala Estudi General del Centre Cultural La Nau.

Inauguración de la octava edición de Fragments d'un Any en la Sala Estudi General del Centre Cultural La Nau.

VICENT BOSCH

EL MUNDO

València, 06/09/2011.

El fotògraf Franco Fontana, després de la presentació de la retrospectiva de la seua obra a la Sala de La Muralla de l'IVAM.

El fotógrafo Franco Fontana, tras la presentación de la retrospectiva de su obra en la Sala de La Muralla del IVAM.

JESÚS CÍSCAR

EL PAÍS

Oliva, 08/02/2011.

El poeta Francisco Brines, al racó de lectura de sa casa a Oliva.

El poeta Francisco Brines en el rincón de lectura de su casa en Oliva.

MIKEL PONCE

ABC

València, 24/08/2011.

Retrat de l'artista Carmen Calvo.

Retrato de la artista Carmen Calvo.

BENITO PAJARES

EL MUNDO

València, 05/03/2011.

Masclatada napolitana a la platja de la Malva-rosa de València.

Masclatá Napolitana en la Playa de la Malvarrosa de Valencia.

LA VESPRA I LA FESTA

La víspera y la fiesta

Moltes tradicions han transcendit en el temps i en l'espai. Ara, amb la globalització, és més comú que els costums es barregen. Cada vegada és menys sorprenent veure com en un país se celebren ritus presos d'altres latituds que tenen moltes similituds amb els seus aspectes culturals i socials.

Hi ha diverses causes perquè això passe: la migració, la religió, la mundialització, el consumisme, la lògica de mercat i moltes més. Tanmateix, hi ha teòrics que creuen que aquesta similitud mundial de certes pràctiques és perquè la tradició és única per a tota la humanitat i es manifesta de formes superficialment diferent en pobles diversos, variant segons el context.

Muchas tradiciones han trascendido en el tiempo y en el espacio. Ahora, con la globalización, es más común que las costumbres se entremezclen. Cada vez es menos sorprendente ver cómo en un país se celebran ritos tomados de otras latitudes que tienen muchas similitudes con sus aspectos culturales y sociales.

Existen varias causas para que esto ocurra: la migración, la religión, la mundialización, el consumismo, la lógica de mercado y muchas más. Sin embargo, existen teóricos que creen que esta similitud mundial de ciertas prácticas se debe a que la tradición es única para toda la humanidad y se manifiesta de formas superficialmente distinta en los diferentes pueblos, variando según el contexto.

MANUEL BRUQUE

EFE

Algemesí, 8/12/2011.

Participants en la processó de la Mare de Déu de la Salut interpretaran un dels seus balls tradicionals. La localitat valenciana d'Algemesí ha repetit aquest dijous, coincidint amb la solemnitat de la Immaculada Concepció, les seues festes en honor de la Mare de Déu de la Salut, que tradicionalment se celebren al setembre, després d'haver estat declarades com a patrimoni cultural immaterial de la humanitat per la Unesco.

Participantes en la Procesión de la Virgen de la salud interpretan uno de sus bailes tradicionales. La localidad valenciana de Algemesí ha repetido este jueves, coincidiendo con la solemnitad de la Inmaculada Concepción, sus fiestas en honor a la Virgen de la Salud, que tradicionalmente se celebran en septiembre, tras haber sido declaradas como Patrimonio Cultural Inmaterial de la Humanidad por la Unesco.

EVA MÁÑEZ

VALENCIAPLAZA.COM

València, 12/09/2011.

La model Katerina Larkina, al backstage de la Valencia Fashion Week.

La modelo Katerina Larkina en el backstage de la Valencia Fashion Week.

BIEL ALIÑO

FREELANCE

Bunyo, 31/08/2011.

Una persona observa, des de l'interior d'un habitatge, la festa de la tomatina, on prop de 45.000 joves procedents d'arreu del món s'han enfrontat pels angostos carrers de la població i han exhaurit una munició de 120 tones d'aquesta hortalissa.

Una persona observa desde el interior de una vivienda la fiesta de la Tomatina, donde cerca de 45.000 jóvenes procedentes de todo el mundo que se han enfrentado por las angostas calles de la población agotando una munición de 120 toneladas de esta hortaliza.

BATALLES AL CARRER**Batallas en la calle**

Els carrers dels nostres pobles i ciutats serveixen d'escenari per a les tradicions de foc, soroll i color, ben diverses i estranyes, que cada any atrauen la curiositat de milers de ciutadans d'arreu del món.

Som un poble cridaner, vistós i lluitador que, de nord a sud i d'est a oest, farcim les festes amb grafitis efímers.

La Tomatina de Bunyo es va fer popular a la resta de l'Estat gràcies al

reportatge de Javier Basilio, emès per TVE en el programa Informe Semanal. El 2002 va ser declarada Festa d'Interès Turístic Internacional. El suc de les tomaques traspasa fronteres, però no les portes dels veïns de Bunyo.

A Paterna, la nit de la cordà, més de 50.000 coets deixen el coetòdrom convertit en una catifa de disseny alternatiu.

Las calles de nuestros pueblos y ciudades sirven de escenario para las tradiciones de fuego, ruido y color más diversas y extrañas que cada año atraen la curiosidad de miles de ciudadanos de todo el mundo.

Somos un pueblo llamativo, vistoso y luchador que, de norte a sur y de este a oeste, llenamos las fiestas con grafitis efímeros.

La Tomatina de Buñol se hizo popular en el resto del estado gracias al

reportaje de Javier Basilio, emitido en TVE en el programa Informe Semanal. En 2002 fue declarada Fiesta de Interés Turístico Internacional. El zumo de los tomates traspasa fronteras pero no las puertas de los vecinos de Buñol.

En Paterna, la noche de la Cordà, más de 50.000 cohetes dejan el Coetòdrom convertido en una alfombra de diseño alternativo.

KAI FÖRSTERLING

EFE

València, 29/08/2011.

Un tirador recorre el carrer Major després de la cordada de Paterna, acte principal de les festes patronals d'aquesta localitat, on 200 tiradors han disparat 55.000 coets en vint minuts.

Un tirador recorre la calle Mayor tras la Cordà de Paterna, acto principal de las fiestas patronales de esta localidad, donde han disparado en 20 minutos entre 200 tiradores 55.000 cohetes.

JOSÉ TOMÁS TORNA PER LA PORTA GRAN

José Tomás vuelve por la puerta grande

Després de les greus lesions patides a la plaça mexicana d'Aguascalientes, el torero tria el carrer de Xàtiva per a la reparació esperada. De malva i or, i amb la plaça de gom a gom, tot desplegant les seues arts, el de Galapagar arranca l'ovació del públic de la fira taurina de València. La sang del bou es barreja amb la suor del mestre per una forta investida del banyut, mentre el públic conté l'alè. I les llàgrimes per haver aconseguit una orella, amb bronca inclosa del públic que en reclamava les dues.

Después de las graves lesiones sufridas en la plaza mexicana de Aguascalientes, el torero elige la calle Xàtiva para su esperada reaparición. De malva y oro y con la plaza a reventar, desplegando sus artes, el de Galapagar arranca la ovación del público de la feria taurina de Valencia. La sangre del toro se mezcla con el sudor del maestro por una fuerte embestida del astado mientras el público contiene el aliento. Y las lágrimas por haber conseguido una oreja, con bronca incluida del público que reclamaba las dos.

MANUEL BRUQUE

EFE

València, 23/07/2011.

El destre madrileny José Tomás saluda el públic gorra en mà, que va abarrotar la Plaça de Bous de València, el dia de la seua reaparició, després de tallar una orella al segon bou, el cinquè de la vesprada, durant el vuitè festeig de la Fira de Juliol de València en el qual va compartir cartell amb Víctor Puerto i Arturo Saldívar.

El diestro madrileño José Tomás saluda al público montera en mano, que abarrotó la Plaza de Toros de Valencia, en el día de su reaparición, tras cortar una oreja a su segundo toro, el quinto de la tarde, durante el octavo festejo de la Feria de Julio de Valencia en el que compartió cartel con Víctor Puerto y Arturo Saldívar.

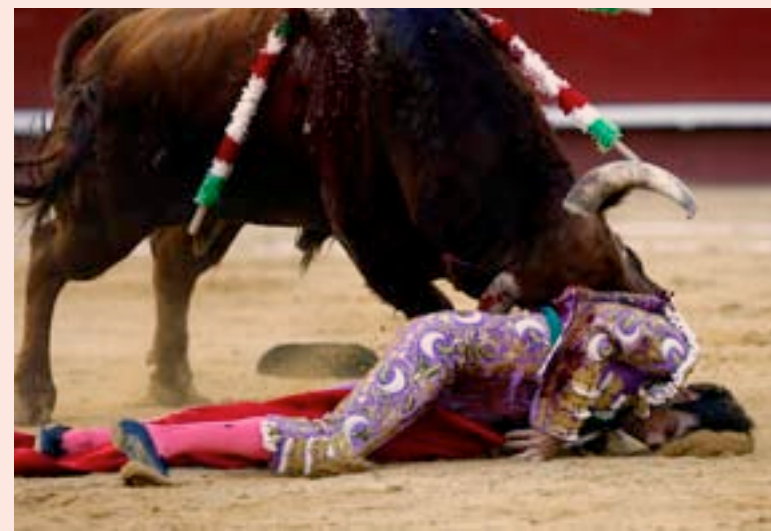
JUAN CARLOS CÁRDENAS

EFE

València, 20/03/2011.

El tercer bou de la vesprada intenta saltar al corredor durant la faena del destre Alberto Aguilar, en la correguda de la Fira de Fallas, en la qual el torero madrileny ha compartit cartell amb Rafaelillo i Tomás Sánchez i s'han toreadat bous d'Adolfo Martín.

El tercer toro de la tarde intenta saltar al callejón durante la faena del diestro Alberto Aguilar en la corrida de la Feria de Fallas, en la que el torero madrileño ha compartido cartel con Rafaelillo y Tomás Sánchez y se han lidiado reses de Adolfo Martín.

MIGUEL A. MONTESINOS

LEVANTE E.M.V.

València, 23/07/11.

José Tomás sofreix una enganxada en la seua tornada a les places a la Fira de Juliol de València.

José Tomás sufre una cogida en su vuelta a los ruedos en la Feria de julio de Valencia.

RATOLÍ ASSASSÍ

Ratón asesino

MIGUEL LORENZO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

Sueca, 15/10/2011.

Retrat de Ratón, bou estel de deu anys d'edat i 500 quilos de pes, famós pel fet de ser responsable de la mort de tres persones en festes populars.

Retrato de Ratón, toro lucero de 10 años de edad y 500 kilos de peso, famoso por ser responsable de la muerte de tres personas en festejos populares.

«Ratolí ha fet la volta al món». El bou que es va convertir en una estrella mediàtica aclaparadora de pàgines als diaris i molts minuts als informatius nacionals i internacionals.

La Generalitat acaba d'iniciar la tramitació de l'expedient que servirà per declarar les festes tradicionals de bous al carrer com a Bé d'Interès Cultural (BIC) Immaterial.

«Ratón ha dado la vuelta al mundo». El toro que se convirtió en una estrella mediática protagonizando y acaparando páginas en los periódicos y muchos minutos en los informativos nacionales e internacionales.

La Generalitat Valenciana ha iniciado la tramitación del expediente que servirá para declarar los festejos tradicionales de bous al carrer como Bien de Interés Cultural (BIC) Immaterial.

JOSÉ JORDÁN

AFP

Xest, 06/11/2011.

El pilot Nicolás Terol (Aprilia), després de proclamar-se campió del món de 125 cc en el Gran Premi de la Comunitat Valenciana de 125 cc que es va disputar al circuit Ricardo Tormo.

El piloto, Nicolás Terol (Aprilia), tras proclamarse en campeón del mundo de 125 cc en el Gran Premio de la Comunidad Valenciana de 125 cc que se disputó en el circuito "Ricardo Tormo".

L'ÚLTIM ANY DELS GRANS ESDEVENIMENTS

Adéu a la política esportiva d'aparador. **El último año de los grandes eventos. Adiós a la política deportiva de escaparate.**

El món del esports a la Comunitat Valenciana va viure alguns moments més propis de la política que de l'activitat dels esportistes. El debat sobre la continuïtat dels grans esdeveniments, que en els últims anys van marcar l'agenda a la ciutat de València, ocupà les portades dels diaris fruit tant de la crisi econòmica, que posà en dubte la seua viabilitat, com del canvi polític en la Generalitat, amb un nou Consell partidari de retallar les despeses que es feien en aquestes activitats.

Esdeveniments com el Gran Premi d'Europa de Fórmula 1 que té lloc al circuit urbà annex al port de València, el concurs d'hípica que acull la Ciutat de les Arts i les Ciències, o l'Open 500 de Tennis, que ocupa la inacabada Àgora, estan en suspens, almenys en el format en què els coneixem ara.

Amb tot, el món de l'esport professional a la Comunitat Valenciana va seguir el seu ritme, amb victòries destacades, com el campionat del món de Nico Terol, i amb desencisos més o menys esperats. El futbol continua sense donar gaires alegries als aficionats a l'esport rei (més enllà de les alegries que es viuen al camp del Llevant), mentre que en el bàsquet, a la Fonteta els dies bons s'alternen massa sovint amb els dolents.

El mundo de los deportes en la Comunidad Valenciana vivió algunos momentos más propios de la política que de la actividad de los deportistas. El debate sobre la continuidad de los grandes eventos, que en los últimos años marcaron la agenda en la ciudad de Valencia, ocupó las portadas de los diarios fruto tanto de la crisis económica, que puso en duda su viabilidad, como del cambio político en la Generalitat, con un nuevo Consejo partidario de recortar los gastos que se hacían en estas actividades.

Eventos como el Gran Premio de Europa de Fórmula 1 que se celebra en el circuito urbano anexo al Puerto de Valencia, el concurso de hípica que acoge la Ciudad de las Artes y Las Ciencias, o el Open 500 de Tennis, que ocupa la inacabada Ágora, están en el aire, al menos en el formato en que los conocemos ahora.

Con todo, el mundo del deporte profesional en la Comunidad Valenciana siguió su ritmo, con victorias destacadas, como el campeonato del mundo de Nico Terol, y con desencantos más o menos esperados. El fútbol sigue sin dar demasiadas alegrías a los aficionados al deporte rey (más allá de las alegrías que se viven en el campo del Levante), mientras que en baloncesto, en la Fonteta los días buenos se alternan con demasiada frecuencia con los malos.

EDUARDO MANZANA
FREELANCE

Xest, 08/11/2011.

El pilot italià de MotoGP Valentino Rossi prova la Ducati durant uns entrenaments al circuit Ricardo Tormo, de Xest.

El piloto Italiano de la categoría MotoGP, Valentino Rossi, prueba su Ducati durante unos entrenamientos en el circuito Ricardo Tormo de Cheste.

ALBERTO SÁIZ

AP PHOTO

Xest, 06/11/2011.

Caiguda de diversos pilots de la categoria MotoGP, durant la celebració del Gran Premi de Motociclisme de la Comunitat Valenciana.

Caída de varios pilotos de la categoría MotoGP, durante la celebración del Gran Premio de Motociclismo de la Comunidad Valenciana.

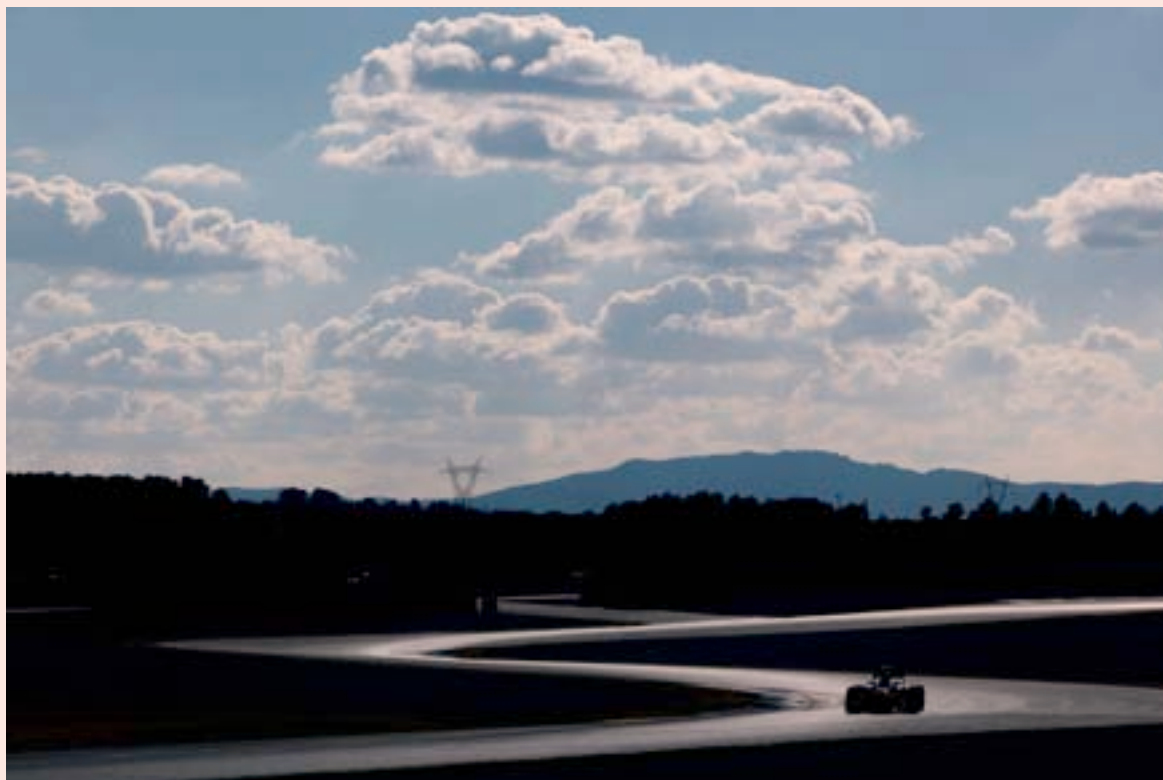
FERNANDO BUSTAMANTE

LEVANTE E.M.V.

Xest, 01/02/2011.

El campió del món de Fórmula 1, Sebastian Vettel, condueix el nou F1 RB7 durant uns entrenaments al circuit Ricardo Tormo, a Xest.

El campeón del mundo de Formula 1, Sebastian Vettel, conduce su nuevo F1 RB7 durante unos entrenamientos en el circuito Ricardo Tormo en Cheste.

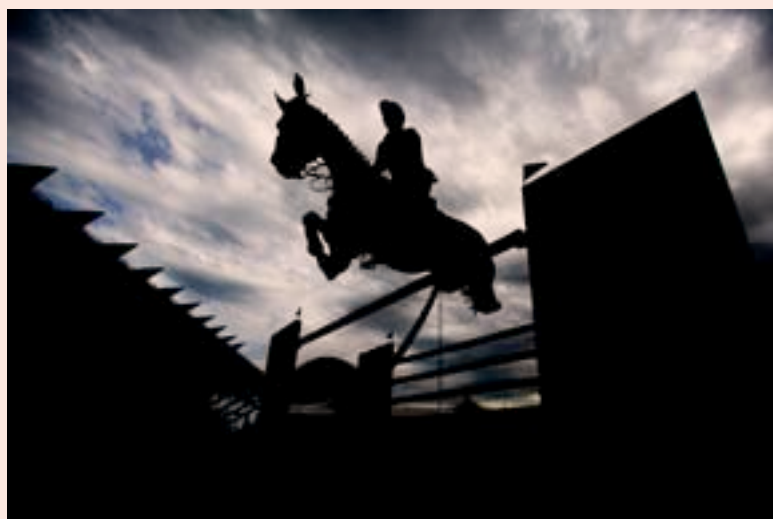
JOSÉ PENALBA

L'INFORMATIU.COM

València, 29/04/2011.

Dos joves fan un cavallet amb un ciclomotor per la pista del circuit urbà de F1.

Dos jóvenes realizan un caballito con un ciclomotor por la pista del circuito urbano de F1.

MANUEL QUEIMADELOS

GETTY IMAGES

València, 07/05/2011.

Capvespre durant la Global Champions Tour celebrada a la Ciutat de les Arts i les Ciències de València.

Atardecer durante la Global Champions Tour celebrada en la Ciudad de las Artes y Las Ciencias de Valencia.

XAUME OLLEROS

GETTY IMAGES

València, 08/05/2011.

L'amazona Marta Ortega cau del cavall durant la tercera jornada de la Global Champions Tour celebrada a la Ciutat de les Arts i les Ciències de València.

La amazona, Marta Ortega cae del caballo durante la tercera jornada de la Global Champions Tour celebrada en la Ciudad de las Artes y las Ciencias de Valencia.

XAUME OLLEROS

FREELANCE

Alacant, 30/10/2011.

Regata de la Volvo Ocean Race en aigües d'Alacant.

Regata de la Volvo Ocean Race en aguas de Alicante.

MANUEL QUEIMADELOS

FREELANCE

València, 01/11/2011.

Un veler navega sota el cel plomís durant el II Campionat d'Espanya de Creuers RI -Trofeu Rabat del Real Club Nàutic de València.

Un velero navega bajo el cielo plumizo durante el II Campeonato De España De Cruceros RI -Trofeo Rabat del Real Club Náutico de Valencia.

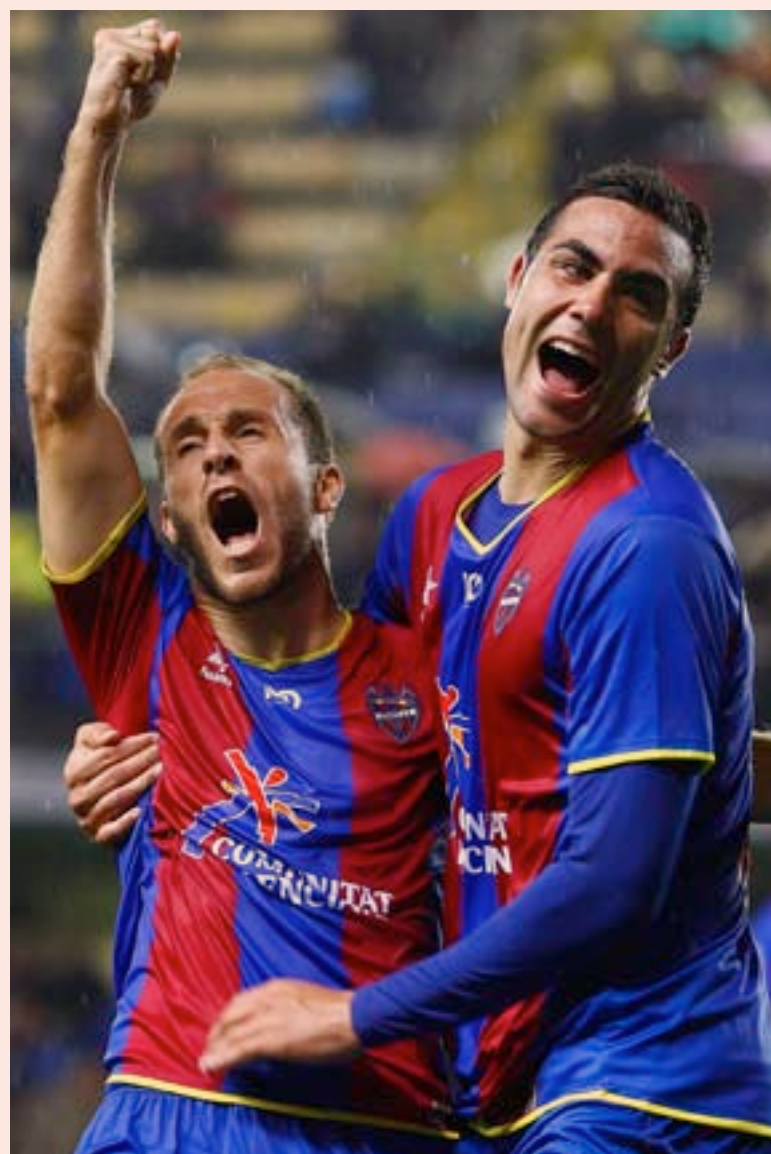
AITOR ALCALDE

FREELANCE

València, 24/10/2011.

Els jugadors del Llevant UD Iborra (d) i Juanlu (e) celebren el gol marcat a l'estadi del Madrigal en la trobada enfront del Vila-real que els va col·locar líders de primera divisió.

Los jugadores del Levante U.D. Iborra (d) y Juanlu (i), celebran el gol marcado en el estadio del Madrigal en el encuentro frente al Villarreal que les posicionó como líderes de primera división.

BIEL ALIÑO

FREELANCE

València, 05/11/11.

El jugador del València CF, David Albelda (e), disputa la pilota enfront del jugador del Llevant UD, Farinós (d), durant el partit corresponent a la dotzena jornada de la lliga BBVA, disputat a l'Estadi Ciutat de València.

El jugador del Valencia CF, David Albelda (i), disputa el balón frente al jugador del Levante UD, Farinós (d), durante el partido correspondiente a la décimosegunda jornada de la Liga BBVA, disputado en el estadio Ciudad de Valencia.

AITOR ALCALDE

FREELANCE

València, 26/01/2011.

L'entrenador del Llevant UD, Juan Ignacio Martínez JIM, durant el partit de copa del rei en què l'equip es va enfrontar al València CF a l'Estadi Ciutat de València.

El entrenador del Levante U.D. Juan Ignacio Martínez "JIM", durante el partido de Copa del Rey en el que su equipo se enfrentó al Valencia C.F. en el estadio Ciudad de Valencia.

LLEVANT LÍDER PER PRIMERA VEGADA

El Levante líder por primera vez

El futbol, una vegada més, ha donat una sorpresa. En aquest esport que mou grans fortunes, on un jugador com Messi pot guanyar més que tots els del Llevant U.E junts, és possible trobar-se amb històries com les d'aquest modest club, que per primera vegada en la seua centenària existència va tocar el cel i es va posar líder a finals d'octubre de 2011. No obstant, en el si del club tothom té clar que el seu objectiu continua sent la permanència.

El fútbol, una vez más, ha dado una sorpresa. En este deporte que mueve grandes fortunes, donde un jugador como Messi puede ganar más que todos los del Levante U.D juntos, es posible encontrarse con historias como las de este modesto club, que por primera vez en su centenaria existencia tocó el cielo y se puso líder a finales de octubre de 2011. No obstante, en el seno del club todo el mundo tiene claro que su objetivo sigue siendo la permanencia.

UN DELS DERBIS VALENCIANS

Uno de los derbis valencianos.

Vila-real i València s'enfronten al Madrigal, en un dels duels regionals més desequilibrats de l'última dècada, ja que els locals lluiten per evitar caure en zona de descens, mentre que els valencianistes són tercers i aspiren a lluitar amb els dos grans.

Jordi Alba, després de ser descartat pel FC Barcelona en edat de cadet per la seua escassa estatura, va recalar a les files de la UE Cornellà. En la segona temporada és fitxat pel València CF per a penes 6.000 €, equip en què tan sols en una temporada passà a jugar del Juvenil A a consolidar-se en el València CF Mestalla.

Jordi Alba ha estat cinc vegades internacional amb la selecció espanyola sub-21. El 30 de setembre de 2011 va ser convocat per la selecció absoluta espanyola com a lateral esquerre. L'11 octubre 2011 debutà a Alacant amb la selecció en un partit de la fase de classificació de l'Eurocopa 2012 davant Escòcia.

Villarreal y Valencia se enfrentan en El Madrigal, en uno de los duelos regionales más desequilibrados, de la última década, ya que los locales luchan por evitar caer en zona de descenso, mientras que los valencianistas son terceros y aspiran a luchar con los dos grandes.

Jordi Alba, tras ser descartado por el FC Barcelona en edad de cadete por su escasa estatura, recaló en las filas del UE Cornellà. En la segunda temporada es fichado por el Valencia CF por apenas 6.000 €, equipo en el que tan sólo en una temporada paso a jugar del Juvenil A a consolidarse en el Valencia CF Mestalla.

Jordi Alba ha sido 5 veces internacional con la selección española sub-21. El 30 de septiembre de 2011, fue convocado por la selección absoluta Española como lateral izquierdo. El 11 de octubre 2011 debuta en Alicante con la Selección en un partido de la fase de clasificación de la Eurocopa 2012 ante Escocia.

FERNANDO BUSTAMANTE
LEVANTE E.M.V.

Vila-real, 06/01/2011.

Es fa de nit sobre els jugadors del València i del Vila-real mentre disputen el partit de tornada del seu emparellament a la copa del rei, a Vila-real.

Anochece sobre los jugadores del Valencia y del Villarreal mientras disputan el partido de vuelta de su emparejamiento en la Copa del Rey en Villarreal.

MANUEL QUEIMADELOS
GETTY IMAGES

València, 27/08/2011.

El jugador del valència CF Jordi Alba celebra un gol marcat al Racing de Santander a l'Estadi de Mestalla.

El jugador del valencia C.F. Jordi Alba, celebra un gol marcado frente al Racing de Santander en el estadio de Mestalla.

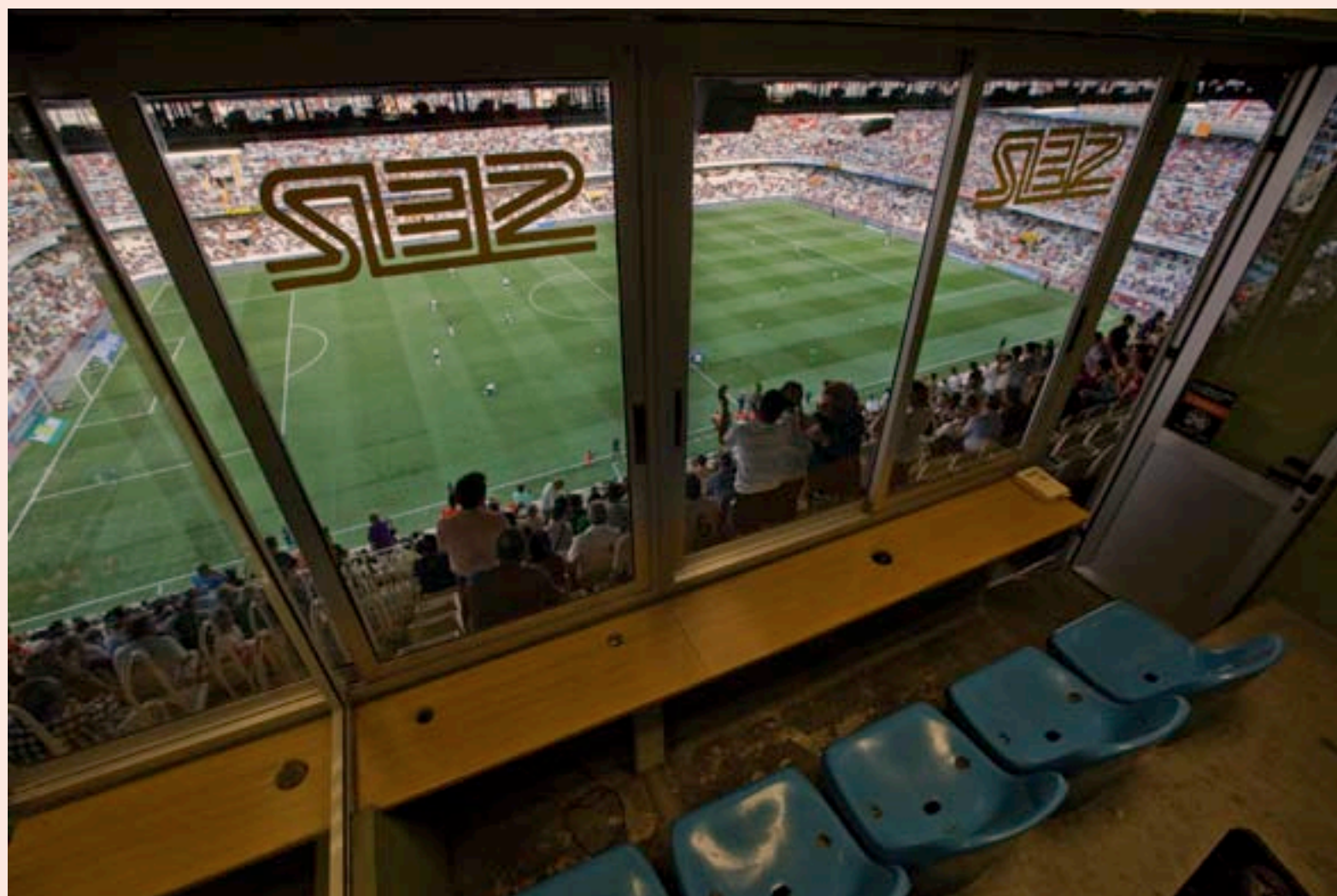
LÁZARO DE LA PEÑA
VALENCIA C.F.

València, 14/07/2011.

El delanter del València CF Aritz Aduriz es llança a l'aigua de la dàrsena del port de València enfront de l'edifici Vetles e Vents.

El delantero del Valencia C.F. Aritz Aduriz, se lanza al agua de la dársena del puerto de Valencia frente al edificio Veles e Vents.

BIEL ALIÑO
FREELANCE

València, 27/08/2011.

Vista general del terreny de joc des de la cabina buida de la Cadena SER, a l'inici del partit entre el València CF i el Racing de Santander, corresponent a la segona jornada de la lliga de primera divisió, disputat a l'Estadi de Mestalla. La cabina de ràdio està buida amb motiu de la no-autorització a les emissores radiofòniques per narrar els partits en directe, ja que es demana que facen efectiu el pagament dels drets de retransmissió.

Vista general del terreno de juego desde la cabina vacía de la Cadena SER al inicio del partido entre el Valencia CF y el Racing de Santander, correspondiente a la segunda jornada de la Liga de Primera División, disputado en el estadio de Mestalla. La cabina de radio se encuentra vacía con motivo de la no autorización a las emisoras radiofónicas para narrar los partidos en directo porque se les pide que hagan efectivo el pago de los derechos de retransmisión.

SENSE RÀDIO

Sin radio.

La Lliga 2011-2012 va començar el passat mes d'agost amb l'absència del so característic de les vesprades de diumenge: la ràdio no va transmetre els partits en directe des dels camps de futbol. Va ser l'inici d'una lliga 'sense ràdio', un conflicte que encara està obert i que enfronta a les emissores amb els clubs per un cànon per emetre els partits, com el cànon que paguen les televisions.

L'accés dels periodistes a les sales de premsa i a les cabines de transmissió per narrar en directe els partits va ser negat, per la qual cosa les narracions les van haver de realitzar des dels seus respectius estudis de ràdio.

La Liga 2011-2012 empezó el pasado mes de agosto con la ausencia del sonido característico de las tardes de domingo: la radio no transmitió los partidos en directo desde los campos de fútbol. Fue el inicio de una liga 'sin radio', un conflicto que aún está abierto y que enfrenta a las emisoras con los clubes por un canon para emitir los partidos, a imagen de lo que se paga por las televisiones.

El acceso de los periodistas a las salas de prensa y a las cabinas de transmisión para narrar en directo los partidos fue negado, por lo que las narraciones las tuvieron que realizar desde sus respectivos estudios de radio.

FERNANDO BUSTAMANTE
LEVANTE E.M.V.

València, 11/10/2011.

Seguidors de la selecció espanyola de futbol animen els jugadors durant la trobada classificatòria per a l'Eurocopa 2012 contra Escòcia a l'Estadi Rico Pérez, a Alacant.

Seguidores de la selección española de fútbol animan a los jugadores durante el encuentro clasificatorio para la Eurocopa 2012 contra Escocia en el estadio Rico Pérez en Alicante.

ALBERTO SÁIZ

AP PHOTO

Benidorm, 20/08/2011.

L'equip ciclista Lampre al seu pas per la platja de Benidorm, amb motiu de la primera etapa de la Volta Ciclista a Espanya.

El equipo ciclista Lampre a su paso por la playa de Benidorm con motivo de la primera etapa de la Vuelta Ciclista a España.

MIGUEL ÁNGEL POLO

VALENCIA BASKET MEDIA

València, 20/01/2011.

El jugador del València Basket, Nando de Colo, entra a cistella enfront de l'oposició dels jugadors del CSK Moskow, que disputa per segona vegada en la seua història la màxima competició continental de clubs de bàsquet.

El jugador del Valencia Basket, Nando de Colo, entra a canasta frente a la oposición de los jugadores del CSK Moskow que disputa por segunda vez en su historia la máxima competición continental de clubs de baloncesto.

AITOR ALCALDE

FREELANCE

València, 06/11/2011.

El tenista espanyol Marcel Granollers se proclama campió del València Open 500, després de vèncer en una gran final l'argentí Juan Mónaco per 6-2, 4-6.

El tenista español Marcel Granollers se proclama campeón del Valencia Open 500, tras vencer en una gran final al argentino Juan Mónaco por 6-2, 4-6.

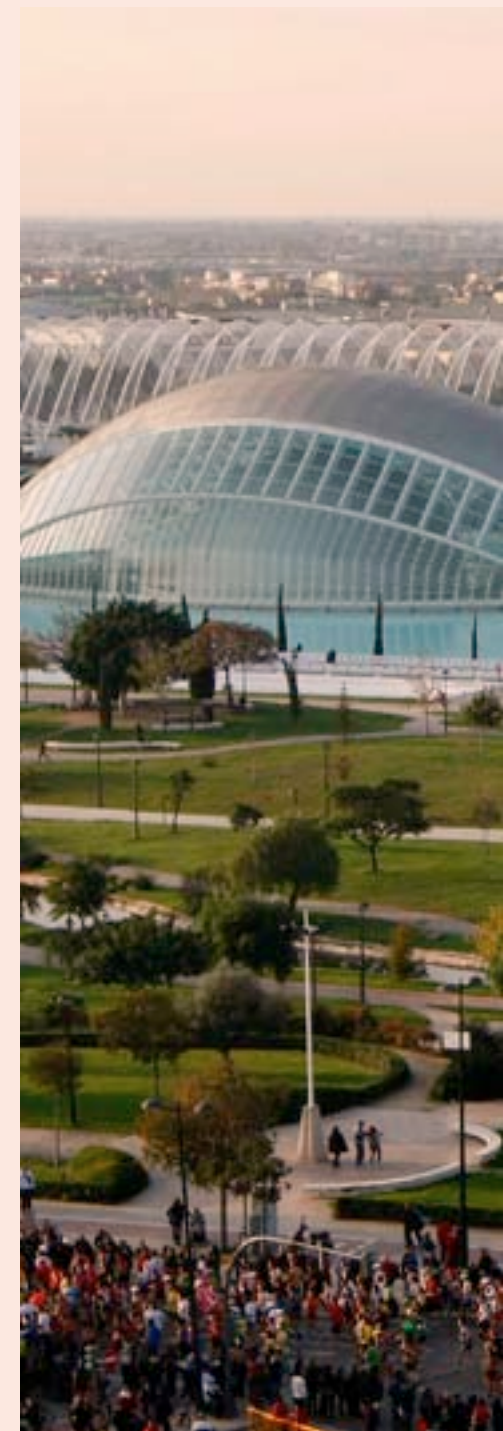
VICENT BOSCH

EL MUNDO

València, 27/11/2011.

Alguns dels 10.000 corredors que han participat en la 31a Marató de València es refresquen en un punt del recorregut.

Varios de los 10.000 corredores que han participado en la 31ª Maratón de Valencia se refrescan en un punto del recorrido.

JUAN CARLOS CÁRDENAS

EFE

València, 11/09/2011.

Diversos atletes a l'inici de la prova de natació de la segona edició de la València Triatló, inclosa aquesta temporada al circuit europeu, que ha comptat amb més de 2.000 participants.

Varios atletas al inicio de la prueba de natación de la segunda edición de la Valencia Triatlón, incluida esta temporada en el circuito europeo, que ha contado con más de 2.000 participantes.

MARGA FERRER

LEVANTE E.M.V.

València, 27/11/2011.

Marató de València i 10 km. Eixida i arribada a la Ciutat de les Arts i les Ciències.

Maratón de Valencia y 10 km. Salida y llegada en la Ciudad de las Artes y las Ciencias.

BENITO PAJARES

EL MUNDO

València, 11/05/2011.

Els jugadors del FC Barcelona celebren la consecució del títol de lliga després de la victòria enfront del Levante UD a l'Estadi Ciutat de València.

Los jugadores del F.C. Barcelona celebran la consecución del título de liga tras su victoria frente al Levante U.D. en el Estadio Ciudad de Valencia.

CENTRE CULTURAL
LA NAU
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Exposicions temporals

Concerts

Teatre

Fòrum de debats

Conferències i presentacions

Cinema

Visites guiades

Totes aquestes activitats són d'accés gratuït

Consultar programació:

www.uv.es/cultura

Carrer Universitat, 2

46003 València

963 864 377

cultura@uv.es

 facebook.com/lanauuv

 twitter.com/lanauuv